

GDPR4 CHLDRN

Behandling av personuppgifter i hobbyen

Anvisning för föreningens styrelse

Innehåll

Ikoner som förtydligar dataskyddet	3
Varför är det viktigt att skydda personuppgifter?	5
1. Dataskydd är en grundläggande rättighet för alla	5
2. Känsliga personuppgifter ska skyddas särskilt noggrant	8
3. Personbeteckningar får behandlas endast vid behov	10
Vilka roller förknippas med behandling av personuppgifter?	11
1. Den personuppgiftsansvariga ansvarar för behandlingen av personuppgifter	12
2. Personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning	14
Vilka principer ska följas vid behandling av personuppgifter?	16
1. Ta hänsyn till dataskydd ända från början och i alla situationer	16
2. Legitim grund behövs för behandling av personuppgifter	17
2.1 Rättsliga grunder för behandling av personuppgifter	17
2.2 Samtycke kräver hobbyidkarens viljeyttring	19
2.3 Samtycke av en minderårig	20
3. Använd personuppgifter endast för de planerade ändamålen	22
4. Berätta öppet om behandlingen av personuppgifter	24
5. Behandla endast de personuppgifter som är nödvändiga	27
6. Behandla endast korrekta personuppgifter och korriger felaktiga uppgifter	29
7. Försäkra dig om att personuppgifterna behandlas på ett säkert sätt	30
8. Fastställ förvaringstiderna för personuppgifterna och radera onödiga uppgifter	32
8.1 Förvaringstid	32
8.2 Förvaringsplats	33
8.3 Radering	33
9. Visa att du iakttar dataskyddslagstiftningen	36

Vilka förpliktelser tillhör aktörer inom hobbyverksamhet vid behandling av personuppgifter? 37

1. Tillgodose hobbyidkarnas olika dataskydds rättigheter 37
3. Avtala om behandlingen av personuppgifter 43
4. Bedöm riskerna och konsekvenserna av behandlingen av personuppgifter 44
5. Anmäl personuppgiftsincidenter 46
6. Överför personuppgifter utanför EU endast om förutsättningarna uppfylls 50
7. Ge anvisningar och utbildning om dataskydd till dem som deltar i hobbyverksamheten 52
8. Kontrollera hela livscykeln av personuppgifterna från planering till insamling, förvaring och radering 54

Vad bör man ta hänsyn till vid behandling av hälsouppgifter inom hobbyverksamhet? 59

Vad bör man ta hänsyn till vid överlåtelse av hälsouppgifter inom hobbyverksamhet? 61

BILAGA 1: MALL FÖR SAMTYCKESBLANKETT 63

BILAGA 2: SERIER SOM INFORMERAR OM DATASKYDD 64

Ikoner som förtydligar dataskyddet

Ikonerna som visas nedan ger information om dataskydd i visuell form. Föreningar kan använda dessa ikoner, till exempel i sin egen kommunikation.

Hitta mer information här: [Ikoner som förtydligar dataskyddet | Dataskydd inom hobbyverksamhet](https://tietosuojaharrastuksissa.fi/sv/materialbank/ikoner-som-fortydligar-dataskyddet/).¹

DATASKYDD

Dataskyddslagstiftningen reglerar behandlingen av personuppgifter inom hobbyverksamhet. Den personuppgiftsansvariga är bland annat skyldig att behandla personuppgifter omsorgsfullt och att berätta öppet om behandlingen

PERSONUPPGIFTS-
ANSVARIG

Den personuppgiftsansvariga är den aktör som fastställer de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Inom hobbyverksamhet är den aktör som ansvarar för behandlingen av personuppgifter i regel den personuppgiftsansvariga.

REGISTRERAD

En registrerad är den person som omfattas av en personuppgift. Inom hobbyverksamhet kan den registrerade vara till exempel hobbyidkaren eller hans vårdnadshavare. De registrerade har dataskydds rättigheter, till exempel rätt att granska sina egna uppgifter.

PERSONUPPGIFTER
AV BARN

Personuppgifter av barn ska skyddas särskilt noga, och man bör berätta om behandling av personuppgifter av barn på ett sätt som är lämpligt för barn.

¹ <https://tietosuojaharrastuksissa.fi/sv/materialbank/ikoner-som-fortydligar-dataskyddet/>

**KÄNSLIGA
DATA**

Särskilda, alltså känsliga personuppgifter är bland annat hälsouppgifter och uppgifter som avslöjar den enskilda personens etniska ursprung eller religiös övertygelse.

**PERSONUPPGIFTS-
INCIDENT**

Med personuppgiftsincident avses en händelse som leder till att personuppgifter till exempel förstörs eller försvinner eller olovligen hamnar i händerna på en aktör som saknar rätt att behandla dem.

Varför är det viktigt att skydda personuppgifter?

1. Dataskydd är en grundläggande rättighet för alla

DATASKYDD

Dataskydd är en grundläggande rättighet för alla. Barn, unga och deras föräldrar ska kunna lita på att personuppgifter behandlas enligt lagen också inom hobbyverksamhet. Anordnare av hobbyverksamhet har en viktig roll i att sköta om dataskyddet och att etablera god praxis. När dataskyddet är i ordning kan alla koncentrera sig på hobbyverksamheten och lita på att deras personuppgifter är i goda händer.

Vad är dataskydd?

Dataskydd tryggar rätten till personlig integritet. Dataskydd är en grundläggande rättighet, som tryggar tillgodoseendet av de enskildas rättigheter och friheter vid behandling av personuppgifter. Syftet med dataskydd är också att förebygga olägenheter som orsakas av obehörig behandling av personuppgifter för de personer vars personuppgifter behandlas inom hobbyverksamhet.

Vad avses med personuppgifter?

Personuppgifter är alla uppgifter som anknyter till en identifierad eller identifierbar fysisk person. Personuppgifter med vilka en person kan identifieras direkt är till exempel personbeteckning, ett sällsynt namn och en bild på personen, medan personuppgifter med vilka en person kan identifieras indirekt är till exempel adress och födelsedag. Kombinationer av olika uppgifter kan vara personuppgifter om personen kan identifieras med uppgifterna.

Vad avses med dataskyddslagstiftningen?

Dataskyddslagstiftningen ställer de yttre ramarna för när och hur personuppgifter kan behandlas. När anordnare av hobbyverksamhet behandlar olika personuppgifter ska de beakta dataskyddslagstiftningens krav.

Dataskyddslagstiftningen omfattar EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU 2016/679), Finlands nationella dataskyddslag (1050/2018) samt speciallagstiftningen till exempel om behandling av patientuppgifter eller de anställdas personuppgifter.

Inom hobbyverksamhet behandlas olika typer av personuppgifter, till exempel namn, personbeteckningar, adresser, uppgifter om allergier, kontonummer, födelsetider, bilder och videor. Inom hobbyverksamhet kan man behandla till exempel hobbyidkarnas, vårdnadshavarnas, arbetstagarnas, de frivilligas, handledarnas, coachernas samt styrelsemedlemmarnas personuppgifter. Behandling av personuppgifter innebär bland annat insamling, förvaring, användning, granskning, överföring och överlåtelse av personuppgifter.

Alla aktörer inom hobbyverksamhet har en viktig roll i efterlevnaden av dataskyddskraven, eftersom personuppgifter behandlas på ett eller annat sätt vid fler olika skeden av hobbyverksamhet. Inom olika typer av hobbyverksamhet kan personuppgifter behandlas till exempel vid anmälan till läger, betalning av licensavgifter samt när man går ut med information om träningar. Personuppgifter kan behandlas i olika digitala system, på papper eller med olika tekniska anordningar såsom smarttelefoner och datorer.

När anordnare av hobbyverksamhet väljer hur personuppgifter kommer att behandlas ska de särdrag som förknippas med hobbyverksamhet beaktas. Till exempel under scouternas skogshajkar finns personuppgifterna inte nödvändigtvis tillgängliga i digitalt format, utan de behandlas på papperslappar. Då ska de krav som ställs för behandling av material på papper beaktas.

Vad avses med den registrerade?

Den registrerade är den person som kan identifieras genom en personuppgift. Inom hobbyverksamhet kan den registrerade vara till exempel en hobbyidkare, en styrelseledamot, en anställd vid en idrottsförening, en enskild person som frivilligt deltar i idrottsföreningens verksamhet, en lagledare för ett idrottslag eller vårdnadshavaren till en hobbyidkare.

Varför ska anordnare av hobbyverksamhet följa dataskyddslagstiftningen?

Att följa dataskyddslagstiftningen är obligatoriskt på samma sätt som det är obligatoriskt att följa till exempel bokföringslagstiftningen. När personuppgifter behandlas omsorgsfullt och lagenligt kan anordnare av hobbyverksamhet sköta sina viktigaste uppgifter smidigt, personuppgifterna är korrekta och uppdaterade, besluten baseras på korrekt information och e-postmeddelanden skickas till rätta adresser. Då kan också hobbyidkarna lita på att anordnaren av hobbyverksamhet följer lagen.

Om man inte tar hänsyn till dataskydd kan det leda till ekonomiska förluster och dåligt rykte för anordnaren av hobbyverksamhet samt onödigt arbete som behöver utföras i efterhand. Förtroendet för verksamheten kan skadas om det är oklart hur hobbyidkarnas personuppgifter används eller överläts. Bristfällig behandling av personuppgifter kan även leda till att skadat rykte och ekonomiska förluster för hobbyidkaren.

Dataskyddsrättigheterna tillhör också alla barn och unga. När hobbyverksamhet anordnas för barn ska anordnaren av hobbyverksamheten ta hänsyn till att behandlingen av personuppgifter avser personuppgifter av minderåriga. Barnens personuppgifter ska skyddas särskilt bra i och med att barn inte nödvändigtvis känner till de risker och konsekvenser som förknippas med behandling av personuppgifter, dataskyddsrättigheterna eller hur man kan skydda sina personuppgifter.

Kom ihåg följande

Ta reda på vilka personuppgifter som behandlas inom hobbyverksamheten och vilka som behandlar uppgifterna. Samla inte in personuppgifter endast "för säkerhets skull".

Vilka personuppgifter som behövs i verksamheten beror på syftet och reglerna för hobbyverksamheten (till exempel idrottsföreningar, hantverksklubbar eller scoutkårer). Anordnaren av hobbyverksamheten ska alltid bedöma relevansen av alla personuppgifter som samlas in och kunna bevisa att alla personuppgifter som samlats in är relevanta för verksamheten. Personuppgifter får inte samlas in "för säkerhets skull", utan insamlingen av personuppgifter ska vara planmässig och ske för ett visst ändamål som fastställts på förhand.

2. Känsliga personuppgifter ska skyddas särskilt noggrant

KÄNSLIGA
DATA

PERSONUPPGIFTS-
ANSVARIG

Så kallade särskilda kategorier av personuppgifter innefattar känsliga uppgifter som avslöjar en enskild persons etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsouppgifter, sexuell läggning eller sexuellt beteende eller genetiska och biometriska uppgifter. Behandling av dylika personuppgifter är i princip förbjuden. Det ska finnas en särskild grund för att dessa uppgifter ska kunna behandlas, och uppgifterna ska behandlas särskilt noggrant.

Inom hobbyverksamhet kan man behandla uppgifter om en enskild persons

- hälsa,
- religiösa eller filosofiska övertygelse,
- etniska ursprung,
- politiska åsikter,
- sexuellt beteende och sexuell läggning samt
- medlemskap i fackförening.

Känsliga uppgifter ska skyddas särskilt noga. Uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter får behandlas endast om det finns en särskild grund för behandlingen enligt den allmänna dataskyddsförordningen eller annan lagstiftning. Anordnare av hobbyverksamhet kan behandla dylika uppgifter till exempel på följande grunder:

1. När den registrerade lämnat ett medvetet och entydigt samtycke till behandling av de berörda personuppgifterna. Ett uttryckligt samtycke kan lämnas till exempel genom att skriva under en skriftlig förklaring, med en digital signatur eller med tvåstegsverifiering. Personen kan till exempel först besvara ett e-postmeddelande från anordnaren av hobbyverksamhet och sedan erhålla en digital bekräftelselänk eller -kod.
2. En politisk, filosofisk eller religiös förening eller ett annat ideellt samfund kan behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter när alla följande förutsättningar uppfylls:
 - Uppgifterna behandlas inom ramen för berättigad hobbyverksamhet.
 - Uppgifterna skyddas adekvat (till exempel med tekniska skydd, behörighetskontroll, lösenord).
 - Samfundet behandlar endast personuppgifter av sina medlemmar, sina tidigare medlemmar och enskilda personer som ofta är i kontakt med samfundet.
 - Uppgifterna överläts inte till utomstående utan den enskilda personens samtycke.

Vad ska anordnare av hobbyverksamhet ta i beaktande i samband med behandling av känsliga personuppgifter?

1. Identifiera uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter och behandlas inom hobbyverksamhet och försäkra dig om att deras behandling är nödvändig.
2. Försäkra dig om att det finns en särskild grund för behandlingen av uppgifterna. Grunden för behandlingen av till exempel uppgiften om en hobbyidkares allergier i samband med en skogshajk kan vara hobbyidkarens uttryckliga samtycke. Om känsliga uppgifter behandlas med samtycke som grund ska man kunna bevisa att samtycke har erhållits.
3. Försäkra dig om att uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter skyddas noga till exempel med tekniskt skydd, behörighetskontroll och lösenord.
4. Fastställ vilka personer inom hobbyverksamheten ska behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Se till att endast dessa personer har åtkomst till dessa uppgifter och att de förstår de särskilda kraven som gäller för behandling av känsliga uppgifter.
5. Fastställ lagringstiden för personuppgifterna enligt syftet för behandlingen av uppgifterna. Om till exempel uppgiften om en hobbyidkares allergier har behandlats enbart för en skogshajk, ska uppgiften raderas efter hajken.

Kom ihåg följande

Skydda känsliga uppgifter särskilt noggrant. Försäkra dig om att det finns en särskild grund för behandlingen av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter.

3. Personbeteckningar får behandlas endast vid behov

Personbeteckningar får inte behandlas i onödan. Anordnare av hobbyverksamhet ska försäkra sig om att det finns en grund för behandlingen av personbeteckningar. Personbeteckningar används endast för identifiering av personer och får inte användas till exempel i deltagarlistorna för träningar eller som användarnamn.

Behandling av personbeteckningar inom hobbyverksamhet kan vara motiverad om det finns behov av tillförlitlig identifiering av en enskild person och det inte finns något annat sätt för det. Enskilda personer kan ofta skiljas från varandra till exempel med endast födelsedatumet eller -året och då behöver man inte använda hela personbeteckningen. Man ska alltid sträva efter att samla in så få personuppgifter som möjligt.

Om man beslutar att använda personbeteckningar ska man veta syftet till detta och huruvida användningen av personbeteckningar i det syftet är tillåten enligt lagen. Personbeteckningen får behandlas med den registrerades samtycke eller om det finns bestämmelser och det i lagen. Anordnare av hobbyverksamhet ska bedöma behandling av personbeteckningar i olika situationer från fall till fall. De ska också se till att personbeteckningar inte utan grund är tillgängliga eller synliga för personer som inte har rätt att behandla dem. Om man behandlar personbeteckningar ska registret skyddas effektivt. Personbeteckningar ska inte utan grund antecknas i dokument som skrivits ut eller upprättats på basis av registret.

Kom ihåg följande

Behandla personbeteckningar inom hobbyverksamheten endast om det är viktigt att hobbyidkarna identifierat på ett tillförlitligt sätt för att tillgodose deras rättigheter och uppfylla deras skyldigheter eller för att utföra en uppgift som föreskrivits i lag.

Vilka roller förknippas med behandling av personuppgifter?

Det är viktigt att anordnare av hobbyverksamhet identifierar de aktörer som behandlar personuppgifter och deras roller i behandlingen av personuppgifter.

Vad avses med en personuppgiftsansvarig?

En personuppgiftsansvarig är den person eller organisation som fastställer syftet av och formerna för behandlingen av personuppgifter. I samband med hobbyverksamhet kan den personuppgiftsansvariga vara till exempel en idrottsförenings styrelse i och med att styrelsen ansvarar för idrottsföreningens verksamhet och fastställer syftet av och formerna för behandlingen av personuppgifter inom idrottsföreningens verksamhet.

Vad avses med gemensamt personuppgiftsansvariga?

Om två eller fler aktörer gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter kallas de för gemensamt personuppgiftsansvariga. Gemensamt personuppgiftsansvariga ska komma överens om ansvarsfördelningen tydligt och öppet till exempel med ett separat avtal.

Vad avses med ett personuppgiftsbiträde?

Personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar. Personuppgiftsbiträdet har ofta åtkomst till den personuppgiftsansvarigas personuppgifter. Till exempel ett företag som tillhandahåller olika tjänster som till exempel IT-tjänster kan vara ett personuppgiftsbiträde.

1. Den personuppgiftsansvariga ansvarar för behandlingen av personuppgifter

Den personuppgiftsansvarig fastställer syftet av och formerna för behandlingen av personuppgifter. Den aktör som ansvarar för hobbyverksamheten är i regel den personuppgiftsansvariga. Den personuppgiftsansvariga ska försäkra sig om efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen i behandlingen av personuppgifter.

Definitionen av en personuppgiftsansvarig är en funktionell definition med syfte att rikta ansvaret för efterlevnaden av dataskyddsbestämmelserna till den aktör som faktiskt kan påverka behandlingen av personuppgifter. När en anordnare av hobbyverksamhet använder sig av externa tjänsteleverantörer till exempel för administration av hobbyidkarnas personuppgifter eller en IT-tjänsteleverantörs system för verksamhetsstyrning eller en bokföringsbyrå för sin bokföring är anordnaren av hobbyverksamhet personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som dessa externa tjänsteleverantörer behandlar i och med att anordnaren fastställer syftet av och formerna för behandlingen av personuppgifter. I dessa fall är den externa tjänsteleverantören personuppgiftsbiträde. Trots att personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter från anordnaren av hobbyverksamheten är anordnaren i egenskap av den personuppgiftsansvariga ansvarig för de personuppgifter som personuppgiftsbiträdet behandlar.

Kom ihåg följande

Den personuppgiftsansvariga fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.

Exempel

En gymnastikförening behandlar olika personers personuppgifter i sin verksamhet. Föreningen behandlar hobbyidkarnas personuppgifter för att göra hobbyverksamheten möjlig, coachernas personuppgifter för lönebetalning, personuppgifter av deltagare i tävlingar samt personuppgifter av representanterna för föreningens sponsorer. Gymnastikföreningen behandlar hobbyidkarnas personuppgifter i Urheilujärjestelmät Oy:s SPAGAATTI-system.

Gymnastikföreningens styrelse är den personuppgiftsansvariga för de personuppgifter som behandlas inom föreningens verksamhet, eftersom styrelsen ansvarar för föreningens verksamhet och har fastställt de ovannämnda syftena och medlen för behandlingen av personuppgifter inom föreningens verksamhet. Föreningens styrelse är den personuppgiftsansvariga även för de personuppgifter som behandlas i SPAGAATTI-systemet trots att Urheilujärjestelmät Oy tillhandahåller systemet till föreningen i och med att styrelsen har fastställt bland annat hur uppgifterna behandlas och vilka av föreningens anställda som kan behandla vissa uppgifter i systemet. Urheilujärjestelmät Oy är personuppgiftsbiträdet för de personuppgifter som finns i systemet.

Gymnastikföreningens styrelse är den personuppgiftsansvariga

- fastställer varför och hur personuppgifterna behandlas

Urheilujärjestelmät Oy är personuppgiftsbiträdet

- behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar

2. Personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning

Den personuppgiftsansvariga behandlar nödvändigtvis inte alla personuppgifter själv trots att den fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. En person eller en organisation som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar kallas för personuppgiftsbiträde. Till exempel den som tillhandahåller programvaran för medlemsregister agerar i egenskap av ett personuppgiftsbiträde för anordnaren av hobbyverksamhet.

Till exempel ett företag, en enskild näringsidkare, en myndighet eller en förening kan vara personuppgiftsbiträden. Med personuppgiftsbiträde avses inte anställda för en personuppgiftsansvarig som behandlar personuppgifter som en del av sina arbetsuppgifter.

Till exempel tillhandahållare av IT-tjänster som har åtkomst till den personuppgiftsansvarigas personuppgifter kan vara personuppgiftsbiträden. Uppgifterna av ett personuppgiftsbiträde kan vara noga begränsade till exempel till postleveranser. Uppgifterna kan också vara omfattande och förknippas med administrering av en viss tjänst för en annan organisation eller till exempel betalning av löner till de anställda.

Ett personuppgiftsbiträde kan behandla personuppgifter endast för de syften som fastställts av den personuppgiftsansvariga. Ett personuppgiftsbiträde kan inte behandla uppgifterna för sina egna ändamål.

Det är viktigt att anordnare av hobbyverksamhet identifierar de aktörer som är dess personuppgiftsbiträden och ser till att ett avtal om behandling av personuppgifter har ingåtts med dem. I avsnittet "Avtala om behandlingen av personuppgifter " på sidan 43 kan du läsa mer om vad ett avtal om behandling av personuppgifter bör innehålla.

Kom ihåg följande

Personuppgiftsbiträdet behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar.

Exempel

En fotbollsklubb har anskaffat en applikation för anmälningar till träningar av IT-leverantören Kulmapotku Oy. Kulmapotku Oy har åtkomst till de personuppgifter av spelare och coacher som finns i applikationen. Kulmapotku Oy tillhandahåller en anmälnings tjänst i applikationen och behandlar fotbollsklubbens personuppgifter för fotbollsklubben enligt fotbollsklubbens anvisningar. Kulmapotku Oy är alltså personuppgiftsbiträdet för de personuppgifter som behandlas i anmälningsapplikationen och fotbollsklubben är den personuppgiftsansvariga.

Vilka principer ska följas vid behandling av personuppgifter?

DATASKYDD

PERSONUPPGIFTS-
ANSVARIG

Dataskyddsprinciperna är allmänna principer och allmän praxis om behandling av personuppgifter. Syftet med dataskyddsprinciperna är att styra behandling av personuppgifter.

Enligt principerna ska personuppgifter

1. behandlas lagenligt, adekvat och transparent
2. insamlas endast i ett visst, uttryckligt och lagligt syfte
3. insamlas endast i den mån som är nödvändigt för behandlingssyftet
4. alltid uppdateras vid behov: oprecisa och felaktiga personuppgifter ska raderas eller korrigeras utan dröjsmål
5. förvaras i ett format från vilket en enskild person kan identifieras endast så länge som det behövs
6. behandlas konfidentiellt och säkert.

Dataskyddsprinciperna ska följas under hela den tid som personuppgifterna behandlas, alltså från insamling av uppgifter till deras förvaring och radering. Dataskyddsprinciperna ska alltid följas och man kan inte avvika från dem ens med en enskild persons samtycke.

1. Ta hänsyn till dataskydd ända från början och i alla situationer

Dataskydd bör vara utgångspunkten för all behandling av personuppgifter vid hobbyverksamhet och dataskydd bör alltid beaktas automatiskt när man börjar behandla personuppgifter eller ändrar metoderna för behandlingen av personuppgifter.

Dataskyddsprinciperna ska ingå som en del av de åtgärder där personuppgifter behandlas. Anordnare av hobbyverksamhet ska vidta de åtgärder som behövs för att man ska kunna bekräfta och bevisa att man följer dataskyddslagstiftningen. Sådana åtgärder kan vara till exempel utbildning av funktionärerna, anvisningar och föreskrifter, volymkydd, kontroll av användningen av personuppgifter, att dra försorg om datasystemens dataskydd, kryptering av uppgifter, tekniska begränsningar samt gransknings- och övervakningssystem.

2. Legitim grund behövs för behandling av personuppgifter

Laglighetskravet på behandling av personuppgifter är en av dataskyddsprinciperna. Det innebär att behandling av personuppgifter alltid förutsätter en behandlingsgrund i lagen.

Grunden ska fastställas innan behandlingen inleds. Personuppgifter kan behandlas på flera olika grunder; det kan alltså finnas fler än en behandlingsgrund. När behandlingen av personuppgifter är bunden till en behandlingsgrund, kan inte grunden längre bytas till en annan. Om det inte finns någon lagenlig grund för behandlingen av personuppgifter är behandlingen lagstridig. Behandlingsgrunden påverkar bland annat de dataskydds rättigheter som den registrerade har till sitt förfogande.

2.1 Rättsliga grunder för behandling av personuppgifter

Personuppgifter kan behandlas lagligt på följande grunder:

a. Den registrerades samtycke

En enskild person kan lämna sitt samtycke till behandling av sina personuppgifter för ett specifikt ändamål. Man kan lämna sitt samtycke skriftligen eller muntligen eller genom någon annan entydig bekräftande handling, till exempel att en ruta kryssas i vid besök på en internetsida. Läs mer om samtycke i avsnittet "Samtycke kräver hobbyidkarens viljeyttring" på sidan 19.

Exempel

Handledaren av en konstklubb ber om deltagarnas samtycke med en pappersblankett att ta bilder vid följande sammankomst och att bilderna får användas för att berätta om konstklubbens verksamhet på klubbens webbplats.

b. Avtal

När den registrerade är part i ett avtal får hans personuppgifter behandlas för att fullgöra avtalet. Om en person till exempel beställer en munkjacka för supporter av en idrottsförening kan föreningen behandla personens adressuppgifter så att munkjackan kan levereras. Det är viktigt att fastställa avtalets innehåll och syfte noga i och med att det bedöms utifrån dem om det är nödvändigt att behandla uppgifter. Endast nödvändiga personuppgifter får behandlas.

c. Fullgörande av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvariga

Fullgörandet av den personuppgiftsansvarigas rättsliga förpliktelser kan förutsätta att den personuppgiftsansvariga behandlar personuppgifter. Personuppgiftsansvariga i både den

privata och den offentliga sektorn kan ha rättsliga förpliktelser. En lagstadgad förpliktelse kan endast grunda sig på EU-lagstiftningen eller nationell lagstiftning.

Exempel

En anordnare av hobbyverksamhet anmäler löneuppgifterna av sin arbetstagare till skattemyndigheten. Eftersom anordnaren av hobbyverksamhet på basis av skattelagstiftningen har en skyldighet att anmäla löneuppgifterna till skattemyndigheten är grunden för behandlingen fullgörande av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvariga.

d. Skydd av intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller för en annan fysisk person

Behandling av personuppgifter är tillåten när den är nödvändig för att skydda ett intresse som är av avgörande betydelse för den registrerades eller en annan fysisk persons liv. Denna grund lämpar sig för situationer där det är fråga om liv och död eller om hot som skulle kunna leda till skador eller annars vara skadliga för hälsan. Behandling av personuppgifter kan tjäna intressen som är av grundläggande betydelse i humanitära nödsituationer såsom naturkatastrofer eller epidemier. Behandling av personuppgifter kan vara nödvändig bland annat för att övervaka epidemier och deras spridning.

e. Utförande av en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvarigas myndighetsutövning

Personuppgifter får behandlas när allmänt intresse eller myndighetsutövning som den personuppgiftsansvariga har fått i uppgift att utföra förutsätter det. Detta kan vara en tillämplig grund för behandlingen både i den privata och den offentliga sektorn i situationer som handlar om EU:s eller en stats allmänna intresse eller myndighetsutövning. En uppgift som gäller ett allmänt intresse eller offentlig makt ska grunda sig på lagen eller andra rättsliga bestämmelser. Behandling utifrån ett allmänt intresse kan utgöras av till exempel behandling av personuppgifter för vetenskaplig eller historisk forskning eller för statistiska ändamål.

f. Berättigat intresse

Det är tillåtet att behandla personuppgifter då det är nödvändigt för att tillgodose berättigade intressen hos den personuppgiftsansvariga eller en tredje part. Huruvida ett intresse kan anses vara berättigat, avgörs med ett så kallat jämviktstest. I detta vägs den personuppgiftsansvarigas eller en tredje parts intressen mot den registrerades intressen och grundläggande fri- och rättigheter. Ett berättigat intresse kan föreligga till exempel när den registrerade är kund eller anställd hos den personuppgiftsansvariga.

På vilka grunder kan anordnare av hobbyverksamhet behandla personuppgifter?

Inom hobbyverksamhet kan grunden för behandling av personuppgifter vara till exempel den registrerades samtycke, en lagstadgad förpliktelse eller den personuppgiftsansvarigas berättigade intresse.

Kom ihåg följande

Se till att det alltid finns minst en av de sex grunderna för behandling av personuppgifter. Notera att det kan finnas olika behandlingsgrunder för de olika ändamålen av behandlingen av personuppgifter.

2.2 Samtycke kräver hobbyidkarens viljeyttring

Ett samtycke är en möjlig grund för behandling av personuppgifter. För att ett samtycke ska vara giltigt ska det vara en

- specifik
- informerad
- genuint frivillig och
- otvetydig viljeyttring.

Den registrerade kan lämna sitt samtycke för ett på förhand fastställt, uttryckligt och lagligt syfte. Om syftet för behandlingen av personuppgifter ändras, ska den personuppgiftsansvariga begära ett nytt samtycke innan behandlingen inleds.

Ett specificerat samtycke betyder att när samtycke begärs ska man specificera syftet för insamlingen av uppgifter. Man ska alltså begära separata samtycken för de olika ändamålen, och man kan inte begära ett samtycke av den registrerade på förhand för alla slags behandling av personuppgifter utan att närmare specificera för vilket syfte samtycket begärs.

Samtycket ska också vara genuint frivilligt. Den registrerade ska alltså ha en genuin möjlighet att inte lämna sitt samtycke och man ska också kunna återkalla sitt samtycke utan skadliga konsekvenser. Ett samtycke är inte genuint frivilligt, om den registrerade är i svagare ställning än den personuppgiftsansvariga. Den registrerade kan vara i svagare ställning till exempel om den registeransvariga är den registrerades arbetsgivare.

Ett samtycke ska också vara entydigt och tydligt, vilket innebär att den registrerade inte kan ge sitt samtycke genom att tiga, genom att låta bli att göra något eller med rutor som är färdigt ikryssade.

Till exempel när ett barn anmäler sig till en idrottshobby genom en elektronisk blankett kan det inte finnas en färdigt markerad punkt som standard på blanketten där man begär ett samtycke för publicering av bilder på idrottslaget på föreningens webbplats eller där man endast meddelar att man ger sitt samtycke för publicering av bilder när man går med i idrottslaget.

Exempel

En idrottsförening inleder ett test och erbjuder ett basketteam smartklockor för användning. Idrottsföreningen ville följa idrottarnas återhämtning. Föreningen begär samtycke av idrottarna med en samtyckesblankett för användning av smartklockorna och för behandling av uppgifter från smartklockorna. På blanketten konstateras att om man inte ger sitt samtycke för användning av smartklockan kommer man att få träna med ett annat lag under testperioden av smartklockorna och får inte delta i träningarna av sitt eget lag.

En enskild idrottare skulle nödvändigtvis inte vilja delta i testningen, men känner sig pressad till det eftersom hen vill delta i träningarna av sitt eget lag och kan känna att om hen inte deltar i testningen kan det ha negativa konsekvenser för testningen. I detta fall är idrottarens samtycke inte frivilligt och uppfyller inte de krav som ställts på samtycke.

2.3 Samtycke av en minderårig

När man begär samtycke av en minderårig ska man ta den minderårigas särskilda ställning i beaktande. Den personuppgiftsansvariga bör till exempel beakta huruvida den minderåriga hobbyutövaren förstår konsekvenserna av behandlingen av hans personuppgifter samt den ofta underordnade ställningen av den minderåriga hobbyutövaren gentemot den personuppgiftsansvariga. Om man begär samtycke av ett barn ska man ta särskild hänsyn till ett tydligt och enkelt språk.

Vid tillhandahållande av till exempel sociala medier och andra applikationer direkt till barn kan barn som fyllt 13 år ge sitt samtycke till behandlingen av hans personuppgifter. Om barnet inte har fyllt 13 år krävs vårdnadshavarens samtycke eller fullmakt för behandlingen av barnets personuppgifter. I övrigt finns det ingen åldersgräns för när man kan begära samtycke av ett barn, utan den som begär samtycket ska bedöma barnets förmåga att ge sitt samtycke för det ändamål som samtycket avser från fall till fall.

När man begär samtycke direkt av ett barn ska det ske på så sätt och i en sådan situation att barnet känner att hen också kan vägra ge sitt samtycke utan att det leder till negativa konsekvenser som till exempel att hen skulle falla i onåd.

Om man begär samtycke av vårdnadshavaren till en minderårig ska man ta hänsyn till vilken av barnets vårdnadshavare är behörig att ge ett samtycke för barnet. Utgångspunkten är att barnets vårdnadshavare representerar barnet. Barnets förälder är inte alltid barnets vårdnadshavare. Om barnets förälder inte är barnets vårdnadshavare kan hen nödvändigtvis inte i alla situationer ha rätt att representera barnet eller rätt att få tillgång till information som gäller barnet.

3. Använd personuppgifter endast för de planerade ändamålen

Principen om bundenhet till användningsändamålet innebär att personuppgifter endast får samlas in för ett visst på förhand planerat syfte. Syftet för behandlingen av personuppgifter ska fastställas tydligt på förhand. Uppgifter får inte senare behandlas på ett sätt som inte är kompatibelt med de ursprungliga ändamålen.

De registrerade ska informeras om syftet för behandlingen av personuppgifter. Uppgifternas användningsändamål ska också dokumenteras, alltså upptecknas. Att personuppgifterna enbart behandlas för ett visst syfte är väsentligt för att upprätthålla förtroende. Fastställande av användningsändamålet hjälper den registrerade att

- förstå varför hans uppgifter behövs
- bedöma ändamålsenligheten i användningsändamålet
- besluta om hen vill påverka behandlingen av egna personuppgifter genom att utöva sina dataskydds rättigheter (läs mer om dataskydds rättigheter i avsnittet "Tillgodose hobbyidkarnas olika dataskydds rättigheter" på sidan 37).

Exempel

En danskola har fastställt att personuppgifter behandlas inom skolans verksamhet för följande syften: föreningens medlemsförteckning, anordnande av danslektioner, kommunikationer om verksamheten, insamling av medlemsavgifter, distribution av nyhetsbrevet och lönebetalningar.

Behandling av personuppgifter för ett nytt syfte som avviker från det ursprungliga användningsändamålet är tillåten när det planerade användningsändamålet är förenligt med dataskyddsbestämmelserna och

- samtycke av den registrerade erhålls för det nya användningsändamålet innan behandlingen inleds
eller
- det finns en tydlig behandlingsgrund för behandlingen finns i lagen.

När en personuppgiftsansvarig avser behandla personuppgifter för ett annat än det ursprungliga användningsändamålet, ska den registrerade underrättas om detta innan behandlingen börjar. Den registrerade ska underrättas om det nya användningsändamålet, den registrerades rättigheter och alla andra uppgifter som hör till ärendet, förutom om det finns en lagstadgad grund för avvikelse från informationsplikten.

Kom ihåg följande

Fastställ ett visst ändamål för behandlingen av personuppgifter och behandla personuppgifter endast för det ändamålet. Om du ämnas använda uppgifter även för andra ändamål ska du underrätta de registrerade om detta innan du börjar behandla uppgifterna.

4. Berätta öppet om behandlingen av personuppgifter

Transparens i samband med behandling av personuppgifter innebär att den personuppgiftsansvariga ska berätta öppet hur personuppgifterna behandlas för de registrerade. Den personuppgiftsansvariga ska ge den registrerade all information om behandlingen av den registrerades personuppgifter i en koncis, lättbegriplig och tydlig form. Några specifika formkrav har inte ställts för den information som ges till de registrerade.

Exempel

I samband med en digital anmälningsblankett berättar en musikklubb i form av en förklaring på blanketten för hobbyidkare som blir medlemmar i klubben hur och varför klubben behandlar hobbyidkarnas personuppgifter.

Om persongifter samlas in från personen själv bör den personuppgiftsansvariga underrätta personen om behandlingen av personuppgifter när uppgifterna samlas in. Om persongifter samlas in från ett annat håll än personen själv bör den personuppgiftsansvariga underrätta personen om behandlingen av personuppgifter inom en rimlig tid, senast en månad efter det att uppgifterna erhållits.

Om uppgifter som används för kommunikationer med personen erhålls från annat håll än från personen själv ska personen informeras senast när man för första gången tar kontakt med hen. Om uppgifter som kommer att överlåtas till en annan mottagare erhålls från annat håll än från personen själv ska personen informeras senast när man för första gången överlåter uppgifter.

Exempel

En idrottsförening har upprättat en dataskyddsbeskrivning om sin behandling av personuppgifter. Dataskyddsbeskrivningen delas ut till nya hobbyidkare när de blir medlemmar i föreningen. I dataskyddsbeskrivningen förklaras på vilka grunder och för vilket syfte idrottsföreningen behandlar hobbyidkarnas personuppgifter, vilka personuppgifter som behandlas och hur länge samt vilka dataskyddsrättigheter hobbyidkarna har.

När ska man informera hobbyidkarna om behandlingen av personuppgifter inom hobbyverksamheten?

När man börjar behandla en hobbyidkares personuppgifter ska man i regel underrätta hen om det. Detta kan göras till exempel med en dataskyddsbeskrivning på webbplatsen av anordnaren av hobbyverksamheten, med ett informationsbrev som skickas till alla hobbyidkare eller på anmälningsblanketten i samband med anmälan. Det sätt som passar bäst beror på hur man behandlar personuppgifterna.

Hobbyverksamhetens anordnare kan också informera hobbyidkarna och deras vårdnadshavare regelbundet om behandlingen av personuppgifter i synnerhet om det sker förändringar i behandlingen av personuppgifterna.

Vid behandling av barns personuppgifter ska den personuppgiftsansvariga se till att informationen om det ges på språk och stil som barn kan förstå. Det är alltså viktigt att man berättar om behandlingen av personuppgifter på ett sätt som är lämpligt för målgruppen.

Läs mer: [Berätta om behandlingen för den registrerade | Dataombudsmannens byrå.](#)²

Kom ihåg följande

Berätta för de parter som deltar i hobbyverksamheten (bland annat hobbyidkarna, de anställda, handledarna, coacherna, vårdnadshavarna, representanterna för intressentgrupper) om behandlingen av deras personuppgifter. Ta särskild hänsyn till att informationen för barn ska vara förståelig.

² <https://tietosuoja.fi/sv/beratta-om-behandlingen-for-den-registrerade>

Exempel

Ett ishockeylag deltar i ett läger som ishockeyföreningen anordnar. I samband med anmälan till lägret berättar idrottsföreningen hur de personuppgifter som samlas in i samband med ishockeylagets anmälan behandlas av ishockeyföreningen. Föreningen berättar vilka personuppgifter som samlas in och behandlas i samband med anmälan (till exempel lagmedlemmarnas namn och kontaktuppgifter samt uppgifter som behövs för inkvarteringen och måltiderna under lägret). Föreningen berättar också för vilket syfte uppgifterna behandlas (till exempel för anordnandet och koordineringen av lägret), vad som är behandlingsgrunden för de uppgifter som samlas in samt hur länge dessa uppgifter förvaras. Dessutom berättar ishockeyföreningen hur hobbyidkarna kan använda sina dataskydds rättigheter (till exempel genom att kontakta lagets coach eller föreningens dataskyddse-post).

5. Behandla endast de personuppgifter som är nödvändiga

Minimering av personuppgifter är en av dataskyddsprinciperna. Minimering av uppgifter innebär att man inte får behandla personuppgifter mer än vad som är nödvändigt och att man ska kunna motivera behovet av personuppgifterna. Minimering av personuppgifter ska beaktas inom alla delområden av hobbyverksamheten ända från början.

Minimering av personuppgifter ska beaktas redan när man samlar in personuppgifter: man får endast samla in sådana uppgifter om hobbyidkarna, deras vårdnadshavare eller andra personer som deltar i hobbyverksamheten som behövs för att anordna hobbyverksamheten. För att personuppgifter endast samlas in när de behövs ska den personuppgiftsansvariga bedöma i varje enskild situation syftet för vilket uppgifterna samlas in och vilka uppgifter som är nödvändiga för det. Förvaringen av personuppgifter ska också begränsas: personuppgifter som inte längre behövs får inte förvaras i onödan.

Även vid publicering av uppgifter ska man försäkra sig om att man inte till exempel på webbplatser publicerar uppgifter som inte behöver göras tillgängliga till stora grupper av människor samt att man inte publicerar onödigt detaljerade uppgifter om hobbyidkarna till exempel på sociala medier. När man publicerar uppgifter på webben, på sociala medier och applikationer för snabbmeddelanden bör man ta hänsyn till att den personuppgiftsansvariga inte nödvändigtvis kan kontrollera vad som sker med personuppgifterna efter det att de har publicerats på webben. Att begränsa personuppgifterna till uppgifter som verkligen är nödvändiga förhindrar för sin del okontrollerad spridning och eventuellt missbruk av personuppgifterna.

Kom ihåg följande

Minimera personuppgifter som behandlas inom hobbyverksamheten genom att noga överväga huruvida det är nödvändigt att behandla personuppgifterna och vilka personuppgifter som är nödvändiga för ett visst ändamål.

Exempel

En idrottsförening anordnar en tillställning i början av säsongen på sin träningshall. Idrottsföreningen ber personer som vill delta i evenemanget att anmäla sig så att föreningen kan reservera ett tillräckligt antal presentor för deltagarna. På anmälningsblanketten ber idrottsföreningen endast uppgift om huruvida personen kommer att delta i evenemanget eftersom föreningen inte behöver veta deltagarens namn eller kontaktuppgifter för att anskaffa presenterna.

Hur kan hobbyverksamhetens anordnare beakta kravet på minimering av personuppgifter?

Innan man börjar behandla personuppgifter ska man ta ställning till om det överhuvudtaget är nödvändigt att behandla personuppgifter för ändamålet i fråga. Om det är nödvändigt att behandla personuppgifter ska man bedöma vilka uppgifter som är nödvändiga för ändamålet.

Om man har för avsikt att publicera listor som innehåller personuppgifter på webben eller i pappersformat på en anslagstavla ska man bedöma på förhand om det överhuvudtaget är nödvändigt att publicera listan. Om publiceringen är nödvändig ska man bedöma om listan även innehåller personuppgifter som det inte är nödvändigt att publicera.

Exempel: En gymnastikförening skickar ett e-postmeddelande till vårdnadshavaren till ett barn som anmälts till barngymnastik om att barnet har antagits till gruppen. Föreningen publicerar inte namnen på personer som anmält sina barn till gymnastikgruppen på sin webbplats eftersom föreningen skickar personliga e-postmeddelanden till alla vårdnadshavare till barn som antagits och minimerar därmed publiceringen av personuppgifter på sin webbplats.

Behörigheter till systemen begränsas så att personuppgifter endast behandlas av personer som har till uppgift att behandla dem.

Man undviker att använda gemensamma filtjänster där till exempel personuppgifter av spelarna i fotbollslag behandlas brett och dit till exempel alla hobbyidkare och deras vårdnadshavare har åtkomst.

När man distribuerar e-post brett kan mottagarnas e-postadresser i vissa situationer skrivas in i fältet för dold kopia (bcc) så att de övriga mottagarnas e-postadresser inte syns för andra.

Platserna och metoderna för behandlingen av personuppgifter fastställs på förhand så att samma uppgifter inte i onödan behandlas på flera olika ställen.

Onödiga pappersutskrifter av personuppgifter bör undvikas så att uppgifterna inte hamnar hos utomstående och inte förvaras i onödan.

6. Behandla endast korrekta personuppgifter och korrigerade felaktiga uppgifter

REGISTRERAD

Kravet på att personuppgifterna ska vara exakta innebär att de personuppgifter som behandlas ska vara korrekta och uppdaterade. Inexakta och felaktiga personuppgifter ska korrigeras eller raderas utan dröjsmål.

Den personuppgiftsansvariga ska säkerställa att de uppgifter som den innehar är exakta. Det är särskilt viktigt att säkerställa att uppgifterna är korrekta då beslut som är väsentliga för en enskild person fattas utifrån personuppgifter. Felaktiga uppgifter kan leda till allvarliga konsekvenser. Om anordnaren av hobbyverksamhet till exempel känner till att en hobbyidkare är allergisk mot äpplen, men inte att hen även är allergisk mot nötter, kan detta äventyra personens hälsa i samband med måltider under ett läger.

Den personuppgiftsansvariga ska till sitt förfogande ha metoder för regelbunden bedömning av att uppgifterna är exakta och korrekta och uppdatera uppgifterna vid behov. Också den registrerade har i regel rätt att be att inexakta eller felaktiga uppgifter korrigeras samt att onödiga uppgifter raderas.

När den personuppgiftsansvariga får personuppgifter av en annan personuppgiftsansvarig bör uppgift om informationskällan antecknas fogas till dessa personuppgifter. Då kan information om fel i personuppgifter vid behov förmedlas också till den ursprungliga personuppgiftsansvariga.

Gör eventuella ändringar i personuppgifter på alla platser där uppgifterna förvaras eller behandlas. Ett bra sätt att sörja för att personuppgifterna är korrekta är att anordnaren av hobbyverksamheten samlar in uppgifterna från hobbyidkarna och ber dem meddela om eventuella ändringar.

Exempel

En hantverksklubb ber dem som anmält sig till klubben att meddela handledaren om deras kontaktuppgifter eller andra uppgifter ändras.

Kom ihåg följande

Kontrollera regelbundet att hobbyidkarnas personuppgifter är korrekta och korrigerade felaktiga uppgifter överallt där de förvaras eller behandlas. Be hobbyidkarna att meddela om deras uppgifter ändras.

7. Försäkra dig om att personuppgifterna behandlas på ett säkert sätt

Hobbyverksamhetsanordnaren ska sörja för skyddet för uppgifterna vid alla skeden av behandlingen från insamlingen av uppgifterna ända till deras förstöring. Säker behandling förutsätter till exempel att den personuppgiftsansvariga kan garantera att systemen och tjänsterna är konfidentiella, enhetliga, tillgängliga och feltoleranta samt att uppgifterna snabbt kan återställas vid störningar. För att skydda uppgifterna ska behandlingen av personuppgifter också följas upp och övervakas.

Vad som är en tillräcklig nivå av dataskydd beror på karaktären och volymen av de uppgifter som behandlas: till exempel känsliga uppgifter och uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter ska skyddas med ett effektivt tekniskt skydd. En stor volym av uppgifter kan öka utomstående aktörers intresse i uppgifterna, varför uppgifterna också ska skyddas effektivt. Personuppgifter ska skyddas i alla sammanhang under hela livscykeln för behandlingen av personuppgifter, alltså från insamling av uppgifter till radering av dem.

Uppgifterna ska skyddas från utomstående. Med utomstående avses alla som inte har någon grund eller rätt att behandla personuppgifterna.

I digitala system kan utomståendes åtkomst till personuppgifterna förhindras med åtkomstkontroll. Den personuppgiftsansvariga ska se till att personuppgifter kan endast behandlas av personer som på grund av sina uppgifter har rätt att behandla dem. Notera att även granskning av uppgifter utgör behandling av personuppgifter. Det är även bra att radera en enskild persons åtkomst till sådana system som hen inte längre har rätt att ha tillgång till, till exempel när personen får en annan roll i föreningen.

Exempel

I en idrottsförening har fotbollslagets coacher och lagledaren rätt att behandla personuppgifterna av sitt lag, men de har i princip ingen rätt att behandla personuppgifterna av idrottarna i idrottslagets andra lag.

Man bör använda personliga användar-id:n i systemen. Användning av gemensamma användar-id:n rekommenderas inte. Med personliga användarnamn kan den personuppgiftsansvariga bättre kontrollera och även verifiera i efterhand vem som behandlat personuppgifterna.

När den personuppgiftsansvariga börjar använda ett nytt system eller en ny applikation, ska standardinställningarna kontrolleras före användningen. Ur dataskyddssynpunkt bör man till exempel kontrollera att personuppgifterna inte visas för alla användare som standard.

Kom ihåg följande

Kontrollera standardinställningarna för nya system och applikationer så att de inte samlar in onödiga uppgifter eller tillåt för många användare att se personuppgifterna.

Vad avses med datasäkerhet?

Datasäkerhet är en metod för att tillgodose dataskyddet. Syftet med datasäkerhet är att skydda material och datasystem. Med datasäkerhet avses bland annat organisatoriska och tekniska åtgärder med vilka man tryggar informationens konfidentialitet och enhetlighet, systemens användbarhet och tillgodoseendet av den registrerades rättigheter.

Vem har rätt att behandla personuppgifter?

Den personuppgiftsansvariga ska fastställa vem som har en adekvat grund att behandla personuppgifter i varje enskild situation. Detta bör även dokumenteras. En adekvat grund kan vara till exempel en arbetsuppgift eller ett skäl som grundar sig på en enskild situation.

8. Fastställ förvaringstiderna för personuppgifterna och radera onödiga uppgifter

Begränsning av personuppgifternas förvaringstid är en av dataskyddsprinciperna. Inom hobbyverksamhet ska man också radera personuppgifter som inte längre behövs så att de inte förvaras i onödan. Utgångspunkten är att personuppgifter förvaras endast så länge som det behövs.

Den personuppgiftsansvariga ska fastställa hur länge de olika personuppgifterna ska förvaras och definiera en process för radering av uppgifterna. Om den personuppgiftsansvariga inte raderar personuppgifterna som inte behövs finns det en risk att uppgifterna förvaras i flera år utan en lagenlig behandlingsgrund. Till exempel i händelse av ett dataläckage kan det i dessa fall leda till att mer personuppgifter hamnar i utomståendes händer än om man hade raderat personuppgifter som inte längre behövs.

Vid förvaring och radering av personuppgifter ska man ta hänsyn till vilket format uppgifterna behandlas i. Hobbyidkarna ska underrättas om förvaringstiden för personuppgifterna eller åtminstone om de kriterier enligt vilka förvaringstiden fastställs. Fastställande av förvaringstiderna och planeringen av förvaringen är en del av hobbyverksamhetanordnarens skyldighet att bevisa att den följer dataskyddsreglerna.

8.1. Förvaringstid

För vissa personuppgifter såsom uppgifter som förknippas med anställningsförhållanden eller bokföring har förvaringstiden fastställts i lagstiftningen. Då förvarar man personuppgifterna under den tid som fastställts i lag och raderas därefter.

För alla typer av personuppgifter har dock någon precis förvaringstid inte fastställts till exempel i lagstiftningen. Då ska den personuppgiftsansvariga själv bestämma hur länge de olika typerna av personuppgifter förvaras. Vid fastställande av förvaringstiden ska man utgå från att personuppgifter förvaras endast så länge som det behövs för deras användningsändamål. Uppgifterna ska raderas när det inte längre finns någon grund för deras behandling och de inte längre behövs för anordnandet av hobbyverksamheten.

Vid förvaring av särskilda kategorier av personuppgifter som till exempel hälsouppgifter ska man ta hänsyn till den känsliga naturen av uppgifterna och de eventuella risker som spridning av dessa uppgifter kan medföra hobbyidkarna. Detta ska beaktas i synnerhet när det är fråga om hälsouppgifter av minderåriga barn. Hälsouppgifter bör förvaras så att utomstående inte har tillgång till dem, och uppgifterna får inte lämnas ut till en större grupp än vad som är nödvändigt.

När man fastställer förvaringstider för personuppgifter kan man utgå från att den personuppgiftsansvariga först går igenom de olika personuppgifter och typer av personuppgifter som behandlas och för vilket syfte de olika personuppgifterna behövs i varje enskilt sammanhang. Därefter kan den personuppgiftsansvariga fastställa förvaringstiden för varje personuppgift eller typ av personuppgift på basis av deras användningsändamål. Vid fastställande av förvaringstiderna ska

man till exempel beakta situationer där hobbyidkaren slutar delta i hobbyverksamheten. Vissa uppgifter kan raderas genast när hobbyidkaren inte längre deltar i hobbyverksamheten.

Exempel

En idrottsförening anordnar en tillställning i början av säsongen på sin träningshall. Idrottsföreningen ber personer som vill delta i evenemanget att anmäla sig så att föreningen kan reservera ett tillräckligt antal dryckesflaskor med föreningens logotyp för deltagarna.

Idrottsföreningen fastställer förvaringstiden för anmälningsuppgifterna i egenskap av den personuppgiftsansvariga. Eftersom användningsändamålet för anmälningsuppgifterna är att säkerställa rätt antal dryckesflaskor, kan uppgifterna raderas genast när uppgiften inte längre behövs, alltså när dryckesflaskorna är beställda.

8.2 Förvaringsplats

Personuppgifter i digitalt format förvaras i olika system, till exempel ärendehanterings- och ERP-system, applikationer och digitala dokument. Vid digital förvaring ska man försäkra sig om att endast personer som har rätt att behandla uppgifterna till exempel i sitt arbete har åtkomst till uppgifterna.

Personuppgifter på papper ska förvaras så att personer som inte har rätt att behandla dem inte har åtkomst till dem. Pappren kan förvaras till exempel i ett låst skåp som endast personer som har rätt att behandla uppgifterna har tillgång till.

Vid förvaring av personuppgifterna ska man också beakta ändringar i personalen så att personer som inte längre deltar i hobbyverksamheten inte utan grund behandlar uppgifterna.

8.3 Radering

När förvaringstiden för personuppgifterna löper ut ska uppgifterna raderas. Olika typer av personuppgifter kan raderas på olika sätt och vid olika tidpunkter beroende på förvaringstiden.

Man kan radera uppgifterna automatiskt eller manuellt beroende på deras format och förvaringsställe. Se till att uppgifterna raderas från alla platser där personuppgifter behandlas och förvaras: till exempel personuppgifter som sparats på nätverksdisk ska också raderas från nedladdade filer och e-post. Kom även ihåg att radera säkerhetskopiorna.

Exempel

En friidrottsförening anordnar en julfest för alla föreningens idrottare. Föreningen begär deltagarna om uppgifter om specialkost och allergier med en digital LOIKKA-blankett. Efter julfesten raderar föreningen alla uppgifter om deltagarnas specialkost eftersom uppgifternas endast samlades in för julfesten och de behövs inte längre efter festen. Föreningen kontrollerar att personuppgifter som samlats in med LOIKKA-blanketten inte har lämnats kvar i LOIKKA-tjänsten, de andra datasystem som föreningen använder eller på papperslappar.

Personuppgifter på papper ska förstöras så att personuppgifter som inte behövs längre blir kvar till exempel i mappar eller längs in i dokumentskåp. Dokument kan förstöras till exempel med en dokumentförstörare eller genom att placera dem i en avfallscontainer för dataskyddat papper.

Vad ska man ta hänsyn till när barnet inte längre deltar i hobbyverksamheten?

Uppgifterna ska raderas när de inte längre behövs för det ändamål för vilket de har samlats in. Anordnare av hobbyverksamhet kan till exempel ha en kontaktperson som tar emot anmälningar att barnet inte längre kommer att delta i hobbyverksamheten, och då raderar kontaktpersonen hobbyidkarens uppgifter så som man kommit överens om på förhand.

Vad ska man ta hänsyn till när en person som deltar i hobbyverksamheten, till exempel en coach eller en lagledare, inte längre kommer att delta i hobbyverksamheten?

Coachen eller lagledaren ska kontrollera att hen inte innehar personuppgifter som förknippas med hobbyverksamheten när hen slutar delta i verksamheten. De ska radera alla personuppgifter som förknippas med hobbyverksamheten till exempel från sin e-post och förstöra papper som innehåller personuppgifter. Den person som ansvarar för hobbyverksamheten bör ändra lösenordet till de konton på sociala medier dit dessa personer har haft tillgång till och komma överens om vem ska ta över de personuppgifter som dessa personer har disponerat.

Den personuppgiftsansvariga ansvarar för att personuppgifterna inte behandlas onödigt länge och ger anvisningar om adekvat radering av uppgifterna för de som behandlar personuppgifter inom hobbyverksamheten. När man upprättar anvisningarna bör man ta hänsyn till att rollerna för de personer som deltar i hobbyverksamheten kan ändras även på kort varsel. Det är också viktigt att ge introduktion till nya personer som börjar delta i hobbyverksamheten, till exempel coacher, handledare, lagledare, kassörer, frivilliga och hobbyidkarnas vårdnadshavare.

Kom ihåg följande

Begränsa förvaringen av personuppgifter till ett minimum: radera personuppgifterna omedelbart när de inte längre behövs. Kom även ihåg att radera säkerhetskopiorna.

Exempel

En bobollsörening erbjuder föreningens lagledare lagspecifika e-postadresser som de kan använda för att sköta sitt lags ärenden. När lagets lagledare ändras kan den tidigare lagledarens åtkomst till e-posten nekas och åtkomsten till e-posten överförs till den nya lagledaren. Då behöver lagledarna inte använda sin privata e-post för att sköta sina lags ärenden, och den nya lagledaren har tillgång till de tidigare e-postmeddelandena som avser lagledaruppgiften. Enligt bobollsöreningens anvisningar kan lagledarna använda den lagspecifika e-postadressen endast för skötsel av lagets ärenden.

9. Visa att du iakttar dataskyddslagstiftningen

Den personuppgiftsansvariga ska kunna visa att dataskyddslagstiftningen iakttagits. Detta kallas för ansvarsskyldighet. Ansvarsskyldigheten innebär också att de åtgärder som vidtagits ska registreras, alltså att de ska dokumenteras.

Den personuppgiftsansvariga ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att uppfylla kraven enligt ansvarsskyldigheten. Dyliga tekniska och organisatoriska åtgärder är till exempel utbildning av personal, utfärdande av anvisningar och föreskrifter, volymkydd, kontroll av användningen av personuppgifter, datasystemens dataskydd, kryptering av uppgifter, tekniska begränsningar samt gransknings- och övervakningssystem.

Omfattningen på ansvarsskyldigheten beror bland annat på organisationens storlek, volymen av personuppgifter och hurdana personuppgifter den personuppgiftsansvariga behandlar. Den personuppgiftsansvariga ska redan vid planeringen av behandlingen av personuppgifter försäkra sig om att ansvarsskyldigheten uppfylls.

Syftet med ansvarsskyldigheten är att visa hur den personuppgiftsansvariga respekterar de registrerades dataskydd, det vill säga skyddet för de personer vars personuppgifter den personuppgiftsansvariga behandlar. Fullgörande av ansvarsskyldigheten ökar förtroendet för den personuppgiftsansvariga.

Kom ihåg följande

Dokumentera dataskyddsprocesserna och -dokumenten så att du kan visa att du iakttar dataskyddslagstiftningen.

Dokumentationen och åtgärderna ska bedömas regelbundet varje år, till exempel i samband med styrelsemöten.

Vilka förpliktelser tillhör aktörer inom hobbyverksamhet vid behandling av personuppgifter?

1. Tillgodose hobbyidkarnas olika dataskyddsrättigheter

REGISTRERAD

PERSONUPPGIFTS-ANSVARIG

Med dataskyddsrättigheter avser de rättigheten som förknippas med behandling av personuppgifter som den registrerade har i relation till den personuppgiftsansvariga som behandlar den registrerades personuppgifter. När anordnare av hobbyverksamhet behandlar personuppgifter i egenskap av den personuppgiftsansvariga ska de se till att de registrerades dataskyddsrättigheter tillgodoses. Dataskyddsrättigheterna innebär till exempel hobbyidkarens rätt att granska sina egna uppgifter och rätt att korrigera felaktiga uppgifter. Hobbyverksamhetsanordnare ska göra det lätt för hobbyidkarna att använda sina rättigheter och underrätta dem om hur de kan använda sina dataskyddsrättigheter.

De registrerade har följande dataskyddsrättigheter:

a. Rätten att få transparent information om behandlingen av sina egna personuppgifter

Exempel

En simklubb underrättar hobbyidkarna om behandlingen av personuppgifter i en dataskyddsbeskrivning på klubbens webbplats.

De registrerade ska informeras om hobbyaktörens behandling av personuppgifter på ett tydligt och begripligt sätt.

b. Rätten att granska sina egna uppgifter

En registrerad har rätt att av den personuppgiftsansvariga få en bekräftelse på huruvida den behandlar personuppgifter som gäller honom eller henne. Om uppgifter om en registrerad behandlas, ska den personuppgiftsansvariga ge honom eller henne en kopia av de personuppgifter som behandlas.

c. Rätten att få uppgifter korrigerade

En registrerad har rätt att begära att den personuppgiftsansvariga korrigerar felaktiga personuppgifter som gäller honom eller henne. Den registrerade har också rätt att få bristfälliga personuppgifter kompletterade.

d. Rätten att avlägsna uppgifter och bli bortglömd

Den registrerade har i vissa situationer rätt att kräva att få sina uppgifter raderade utan dröjsmål. I vissa situationer har hobbyidkarna rätt att få sina uppgifter raderade. Ibland har anordnaren av hobbyverksamheten dock rätt att förvara eller publicera uppgifterna även om en hobbyidkare har krävt att uppgifterna raderas, till exempel om uppgifterna enligt lagen ska förvaras under en viss tid.

e. Rätten att begränsa behandlingen

Den registrerade kan be den personuppgiftsansvariga att begränsa behandlingen av personuppgifter som gäller honom eller henne. Detta innebär att personuppgifter som omfattas av begränsningen får utöver förvaring endast behandlas med samtycke av den registrerade, i samband med rättsliga anspråk, för att skydda en annan persons rättigheter eller av orsaker som gäller ett viktigt allmänt intresse.

f. Rätten att flytta uppgifterna från ett system till ett annat

Den registrerade har rätt att få de personuppgifter som hen överlämnat till den personuppgiftsansvariga i en strukturerad, allmän använd och maskinellt läsbar form. Den registrerade har även rätt att överföra uppgifterna till en annan personuppgiftsansvarig om hen vill. Rätten att få uppgifterna flyttade från en personuppgiftsansvarig till en annan föreligger om det är tekniskt möjligt.

g. Rätt att invända mot behandling av personuppgifter

Den registrerade har i vissa situationer rätt att göra en invändning mot behandlingen av egna personuppgifter, det vill säga begära att de inte alls behandlas. Om uppgifterna behandlas på grund av ett allmänt intresse eller den offentliga makten eller utifrån ett berättigat intresse av den personuppgiftsansvariga eller tredje part kan den registrerade invända mot behandlingen på basis av ett särskilt skäl som anknyter till den registrerades personliga situation.

h. Rätt att inte bli föremål för automatiserat beslutsfattande

Den registrerade har rätt att kräva att beslut som gäller hen fattas av en människa.

Vad ska man ta hänsyn till när en registrerad vill använda sina dataskydds rättigheter?

Den personuppgiftsansvariga ska i regel svara på begärandena **inom en månad** från det att begäran mottagits. Svaret ska innehålla de åtgärder som den personuppgiftsansvariga har vidtagit på grund av begäran.

Om det har kommit in ett stort antal begäranden eller om de är komplicerade, kan den personuppgiftsansvariga i sitt svar meddela att mer tid behövs för handläggningen. Då kan tidsfristen förlängas med **högst två månader**. Den personuppgiftsansvariga meddelar den registrerade om förlängningen av tidsfristen **inom en månad** från det att begäran mottagits.

Vad ska man ta hänsyn till om den personuppgiftsansvariga vägrar uppfylla begäran?

Om den personuppgiftsansvariga avfärdar den registrerades begäran ska den underrätta den registrerade om detta och ange motiveringar **senast inom en månad** från det att begäran mottagits. Det ska finnas en laglig grund för vägran.

Den personuppgiftsansvariga ska också informera den registrerade om möjligheten att lämna in ett klagomål till dataombudsmannens byrå samt att använda sig av andra rättsskyddsmedel.

Kontaktuppgifterna till hobbyverksamhetens anordnare eller den person som ansvarar för tillgodoseendet av de registrerades rättigheter ska vara lätta att hitta. Kontaktuppgifterna behöver inte innehålla någon specifik persons namn, utan det räcker till exempel med en e-postadress (till exempel dataskydd@idrottsklubb.exempel) som den person som ansvarar för de registrerades begäranden har åtkomst till.

Omfattningen av den registrerades rättigheter beror på vilken behandlingsgrund som används vid varje enskilt tillfälle. När behandlingsgrunden är den personuppgiftsansvarigas lagstadgade skyldighet, ett allmänt intresse eller utövande av offentliga makt är den registrerades rättigheter inte lika omfattande som när behandlingsgrunden är ett avtal, ett samtycke eller den personuppgiftsansvarigas berättigade intresse.

Kom ihåg följande

Gör upp en process för tillgodoseendet av de registrerades rättigheter: hur de registrerade kan ta kontakt för att använda sina rättigheter, vem som besvarar begärandena, hur den registrerade identifieras och hur begärandena tillgodoses i praktiken. Kom även ihåg att dokumentera begärandena. Ta hänsyn till de registrerades rättigheter också när du börjar använda nya system.

Dataskyddsrättigheterna gäller inte heller alltid alla personuppgifter. Därför är det också viktigt att man har inom hobbyverksamhet funderat över hur de registrerades rättigheter och begäranden tillgodoses i praktiken.

När anordnare av hobbyverksamhet behandlar personuppgifter av minderåriga barn och unga ska de beakta att vårdnadshavare till minderåriga kan också ha rätt att utöva dataskyddsrättigheterna för sina minderåriga barn. Å andra sidan har minderåriga alltid rätt till sina egna uppgifter, och dessa uppgifter får inte alltid överlämnas till vårdnadshavaren.

2. Beskriv hobbyverksamhetsanordnarens behandling av personuppgifter med ett register över behandlingen

Registret över behandling av personuppgifter är en skriftlig beskrivning av en organisations behandling av personuppgifter. När man upprättar ett register över behandling blir dataskyddsarbetet inom hobbyverksamheten mer systematiskt. Registret underlättar också dokumenteringen av behandlingen av personuppgifter. Registret är ett internt dokument för organisationen.

Registret om behandling ska upprättas om

- det finns fler än 250 anställda i organisationen eller
- behandlingen av personuppgifter i organisationen inte är sporadisk
- behandlingen av personuppgifter sannolikt äventyrar den registrerades rättigheter och friheter eller
- personuppgifter som behandlas innehåller uppgifter som hör till särskilda kategorier av uppgifter.

Inom hobbyverksamhet behandlar man ofta åtminstone hobbyidkarnas och eventuella anställdas personuppgifter regelbundet. Behandlingen av dessa personuppgifter ska inkluderas i registret.

Registret hjälper till att få en bild av behandlingen av personuppgifter. Registret kan också utnyttjas för att visa att man behandlar personuppgifter i enlighet med dataskyddslagstiftningen. Registret över behandling är ett separat dokument, alltså inte samma som en dataskyddsbeskrivning som används för att informera de registrerade. Registret är inte avsett för att direkt informera de registrerade, men det kan utnyttjas när man upprättar information som riktas till de registrerade.

Dataombudsmannens byrå har upprättat ett modellunderlag om registret.

Läs mer: [Register över behandling | Dataombudsmannens byrå](#).³

Kom ihåg följande

Upprätta ett register över behandling av personuppgifter inom hobbyverksamheten.

³ <https://tietosuojafi.fi/sv/register-over-behandling>

Vilka uppgifter ska registret omfatta?

Registret ska innehålla följande uppgifter:

- namn och kontaktuppgifter av den personuppgiftsansvariga och en eventuell gemensam personuppgiftsansvarig, en eventuell företrädare för den personuppgiftsansvariga och dataskyddsombudet;
- behandlingens syften;
- beskrivning av kategorierna av registrerade och kategorierna av personuppgifter;
- information om grupper till vilka man överfört eller kommer att överföra personuppgifter, inklusive mottagare i tredjeländer eller internationella organisationer;
- information om överföring av personuppgifter till tredje land eller en internationell organisation, inklusive uppgift om vilka länder och till vilken organisation, samt dokumentationen av lämpliga skyddsåtgärder om det är fråga om en överföring som avses i artikel 49.1 andra stycket i den allmänna dataskyddsförordningen;
- de planerade utsatta tiderna för avlägsnande av olika uppgiftskategorier eller kriterierna för att fastställa förvaringstiderna;
- en allmän beskrivning av adekvata tekniska och organisatoriska åtgärder som till exempel hur uppgifterna skyddats från utomstående, hur man kan garantera att datasystemen är tillförlitliga, tillgängliga och feltoleranta samt en beskrivning av de förfaranden med vilka man regelbundet bedömer effektiviteten av de tekniska och organisatoriska åtgärderna för att försäkra sig om att personuppgifter behandlas på ett säkert sätt.

3. Avtala om behandlingen av personuppgifter

Om anordnaren av hobbyverksamheten anlitar en utomstående part för behandling av personuppgifter ska man upprätta ett skriftligt avtal om behandling av personuppgifter. Med avtalet försäkras man sig om att de skyldigheter som gäller behandling av personuppgifter uppfylls även när ett personuppgiftsbiträde behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning.

Innan man upprättar avtalet är det bra att identifiera rollerna i behandlingen av personuppgifter: vilken aktör som är personuppgiftsansvarig och vilken aktör som är personuppgiftsbiträde som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvarigas räkning. Ett personuppgiftsbiträde kan till exempel vara en löneräknare som räknar och betalar ut lönerna till hobbyverksamhetsanordnarens anställda. Anordnaren av hobbyverksamhet är den personuppgiftsansvariga i och med att anordnaren fastställer de personer till vilka man betalar lön samt grunden för lönen.

Den personuppgiftsansvariga kan låta endast sådana personuppgiftsbiträden behandla personuppgifter som använder tillräckliga skyddsåtgärder för att trygga dataskyddet.

Exempel

En judoförening använder ett datasystem av en utomstående IT-leverantör för behandling av hobbyidkarnas personuppgifter. IT-leverantören är personuppgiftsbiträde för de personuppgifter som behandlas i systemet, och judoföreningen är den personuppgiftsansvariga. Föreningen ingår ett skriftligt avtal med IT-leverantören om behandling av personuppgifter i datasystemet så att föreningen kan försäkra sig om att IT-leverantören följer föreningens dataskyddspraxis och uppfyller de skyldigheter som förknippas med behandling av personuppgifter.

Genom avtalet kommer den personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträdet överens om hur personuppgiftsbiträdet ska behandla och skydda personuppgifterna. I avtalet ska man fastställa bland annat föremålet för behandlingen av personuppgifter och hur länge personuppgifterna behandlas, behandlingens karaktär och syfte, typen av personuppgifter, de olika kategorierna av de registrerade samt den personuppgiftsansvarigas skyldigheter och rättigheter. Personuppgiftsbiträdet ska också försäkra sig om att dess anställda som har åtkomst till personuppgifterna behandlar dem endast enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar.

Kom ihåg följande

Upprätta avtal om behandling av personuppgifter när utomstående tjänsteleverantörer behandlar personuppgifter för hobbyverksamhetsanordnarens räkning.

4. Bedöm riskerna och konsekvenserna av behandlingen av personuppgifter

Anordnare av hobbyverksamhet ska alltid bedöma risker som förknippas med behandling av personuppgifter innan man börjar behandla personuppgifter. Om det är sannolikt att behandling av personuppgifter förknippas med en hög risk för den person vars uppgifter behandlas ska man genomföra en konsekvensbedömning avseende dataskyddet. Konsekvensbedömningen kan underlätta identifiering, bedömning och hantering av de risker som förknippas med behandling av personuppgifter.

Konsekvensbedömning innebär att man bedömer risker som orsakas av behandlingen av personuppgifter och nödvändiga åtgärder för att ingripa mot riskerna. En konsekvensbedömning ska göras när man planerar en behandling av personuppgifter som sannolikt leder till en hög risk för den registrerades rättigheter och friheter. Konsekvensbedömning är avsedd att vara en kontinuerlig process för att identifiera och hantera risker. En konsekvensbedömning ska göras innan behandlingen inleds och den ska vid behov uppdateras.

Vad avses med risk?

Enligt den allmänna dataskyddsförordningen kan risken för fysiska personers rättigheter och friheter uppkomma till följd av personuppgiftsbehandling som skulle kunna medföra fysiska, materiella eller immateriella skador, till exempel om behandlingen kan leda till diskriminering, identitetsstöld eller bedrägeri, ekonomisk förlust, social nackdel eller obehörigt hävande av pseudonymisering.

De nödvändiga skyddsåtgärderna ska ställas i relation till den risk som orsakas av behandling av personuppgifter: högre risk kräver effektivare skydd. Risken kan vara hög till exempel när man behandlas uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter, barns uppgifter eller ett stort antal personuppgifter som gäller en större grupp av människor.

Risken bedöms utifrån behandlingens art, omfattning, frekvens, sammanhang och ändamål. Regelbunden behandling av känsliga personuppgifter i stor omfattning kan medföra hög risk för de registrerade. Om en förening behandlar känsliga uppgifter eller uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter i stor omfattning, ska den bedöma behandlingens konsekvenser för dataskyddet. Till exempel behandling av hobbyidkarnas hälsouppgifter kan kräva en konsekvensbedömning.

När ska man göra en konsekvensbedömning avseende dataskydd?

Konsekvensbedömning avseende dataskydd ska utföras när den planerade behandlingen av personuppgifter kan medföra hög risk för de registrerades rättigheter och friheter. Sådana situationer kan uppstå till exempel när man använder ny teknologi för behandling av personuppgifter, när man behandlar stora mängder av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter eller när man behandlar personuppgifter av personer i sårbar ställning (till exempel barn, anställda, äldre).

Kom ihåg följande

Identifiera och gör en bedömning av risker som behandling av personuppgifter kan medföra de registrerade. Utför konsekvensbedömning avseende dataskydd vid hög risk.

Dataombudsmannens byrå har upprättat en anvisning (på finska) om utförande av konsekvensbedömningar avseende dataskydd till stöd av personuppgiftsansvariga samt ett användarvänligt Excel-verktyg (på finska) som man kan använda vid utförandet av konsekvensbedömningar.

Läs mer: [Konsekvensbedömning | Dataombudsmannens byrå](#).⁴

⁴<https://tietosuoja.fi/sv/konsekvensbedomning>

5. Anmäl personuppgiftsincidenter

PERSONUPPGIFTS-
INCIDENT

Med tiden drabbas så gott som alla som behandlar personuppgifter av en personuppgiftsincident. Därför är det viktigt att anordnare av hobbyverksamhet har utarbetat en process för hantering av personuppgiftsincidenter och försäkras sig om att alla som deltar i behandlingen av personuppgifter kan identifiera personuppgiftsincidenter och agera på det sätt som man kommit överens om i dessa situationer. I vissa fall ska personuppgiftsincidenten anmälas till dataombudsmannens byrå och de personer som drabbats av personuppgiftsincidenten.

En personuppgiftsincident kan leda till exempel till identitetsstöld eller bedrägeri, skadat anseende eller avslöjande av personuppgifter som omfattas av sekretessplikten.

Vad är en personuppgiftsincident?

Med personuppgiftsincident avses en händelse som leder till att personuppgifter förstörs, försvinner, ändras, olovligen överläts eller hamnar i händerna på en aktör som saknar rätt att behandla dem. En personuppgiftsincident kan vara till exempel

- en försvunnen databärare, såsom en USB-sticka
- en stulen dator
- en hacker- eller cyberattack
- skadeprogram
- att en faktura har skickats till fel person
- obehörig åtkomst till personuppgifter

En personuppgiftsincident kan leda till exempel till identitetsstöld eller bedrägeri, skadat anseende eller avslöjande av personuppgifter som omfattas av sekretessplikten.

Det viktigaste är att man så fort som möjligt efter det att personuppgiftsincidenten upptäckts inleder åtgärder för att begränsa skadan. Anordnare av hobbyverksamhet bör utarbeta en process för hantering av personuppgiftsincidenter och på förhand utse en person (till exempel dataskyddsombudet) som ansvarar för utredningen och dokumenteringen av personuppgiftsincidenter.

När ska en personuppgiftsincident anmälas till tillsynsmyndigheten?

Om incidenten kan medföra en **risk** för de registrerade ska den anmälas till dataombudsmannens byrå inom 72 timmar från det att personuppgiftsincidenten upptäckts. Anmälan kan lämnas med dataombudsmannens byrås anmälningsblankett på byråns webbplats.

När ska de registrerade underrättas om en personuppgiftsincident?

Om en personuppgiftsincident medför en **hög risk** för de registrerade ska de underrättas om incidenten så att de kan vidta nödvändiga skyddsåtgärder och vara beredd på de risker som incidenten kan medföra dem.

I vissa exceptionella fall behöver den personuppgiftsansvariga inte underrätta de registrerade om en personuppgiftsincident:

- den personuppgiftsansvariga har vidtagit behöriga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder och dessa tillämpats på de personuppgifter som är föremål för personuppgiftsincidenten (i synnerhet åtgärder med vilka personuppgifterna ändras till obegriplig form för utomstående, såsom kryptering)
- den personuppgiftsansvariga har vidtagit ytterligare åtgärder som säkerställer att det inte längre är sannolikt att en hög risk som riktar sig mot den registrerades rättigheter och friheter blir verklighet
- det skulle innebära en oproportionell ansträngning till exempel om man inte vet vilka de registrerade är

Om det inte är möjligt att kontakta de registrerade personligen, ska man använda sig av offentlig delgivning eller någon annan motsvarande åtgärd med vilken de registrerade kan informeras lika effektivt.

Om den personuppgiftsansvariga inte ännu har underrättat de registrerade om personuppgiftsincidenten, kan tillsynsmyndigheten kräva att detta görs.

Den personuppgiftsansvariga ska dokumentera alla personuppgiftsincidenter och deras konsekvenser samt de vidtagna korrigerande åtgärder. Detta innebär att man vid en personuppgiftsincident bör spara till exempel e-postmeddelanden och andra kommunikationer som hänför sig till incidenten, spara logguppgifterna för tiden för incidenten samt att registrera alla åtgärder och de personer med vilka det inträffade har hanterats. Den personuppgiftsansvariga bedömer själv vilka konsekvenser personuppgiftsincidenten kan medföra samt om incidenten ska anmälas till tillståndsmyndigheten och om de registrerade ska underrättas om det inträffade.

Läs mer: [Personuppgiftsincidenter | Dataombudsmannens byrå](#).⁵

Kom ihåg följande

Identifiera personuppgiftsincidenter, bedöm hurdana risker de kan medföra för de registrerade och anmäl incidenterna vid behov till tillsynsmyndigheter och underrätta de personer som drabbats om det inträffade. Dokumentera händelsen och de olika stegen av hanteringen av den.

Exempel

Tenniscoacher håller sitt månadsmöte på tennishallens café. Under mötet fanns det inte några andra personer i caféet, men en av coacherna hade i misstag lämnat ett papper som innehåller spelarnas hälsouppgifter på bordet på caféet när mötet avslutades. En grupp som följande dag satt på caféet hittade pappret och gav det till caféets personal. Personalen berättade vad som hänt till tennisklubbens ordförande.

Tennisklubben bedömde att det inträffade kan medföra hög risk för de registrerade (spelarna) eftersom pappret som glömts bort på bordet på caféet innehöll spelarnas hälsouppgifter och klubben kan inte veta hur många som eventuellt har sett pappret. Tennisklubben anmälde personuppgiftsincidenten till dataombudsmannens byrå och de personer vars uppgifter pappret innehöll.

⁵<https://tietosuoja.fi/sv/personuppgiftsincidenter>

Vilka uppgifter om en personuppgiftsincident ska man ge till tillsynsmyndigheten?

Anmälan om en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten ska åtminstone:

1. beskriva personuppgiftsincidenten och i mån av möjlighet de kategorier av och det ungefärliga antalet registrerade som berörs samt de kategorier av och det ungefärliga antalet personuppgifter som berörs
2. innehålla namnet på och kontaktuppgifterna för dataskyddsombudet eller andra kontaktpunkter där mer information kan erhållas
3. beskriva de sannolika konsekvenserna av personuppgiftsincidenten
4. beskriva de åtgärder som den personuppgiftsansvariga har vidtagit eller föreslagit för att åtgärda personuppgiftsincidenten, inbegripet, när så är lämpligt, åtgärder för att mildra dess potentiella negativa effekter.

Om och i den utsträckning det inte är möjligt att tillhandahålla de ovannämnda uppgifterna samtidigt, får informationen tillhandahållas i omgångar utan onödigt dröjsmål.

Vilka uppgifter om en personuppgiftsincident ska man ge till de registrerade?

De registrerade som incidenten berör ska underrättas om det inträffade på ett enkelt och tydligt språk:

1. vad som har hänt
2. de sannolika konsekvenserna av personuppgiftsincidenten
3. de åtgärder som den personuppgiftsansvariga har vidtagit för att åtgärda personuppgiftsincidenten och åtgärder för att mildra de potentiella negativa effekterna
4. namnet på och kontaktuppgifterna för dataskyddsombudet eller andra kontaktpunkter där mer information kan erhållas.

6. Överför personuppgifter utanför EU endast om förutsättningarna uppfylls

När personuppgifter överförs till länder utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet motsvarar nivån av skyddet för personuppgifter inte alltid dataskyddskraven enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning. Därför finns det vissa förutsättningar som ska uppfyllas om man ämnar överföra uppgifter utanför EES.

Anordnare av hobbyverksamhet ska ta reda på huruvida uppgifter överförs till tredjeländer inom verksamheten. Personuppgifter kan bli överförda till exempel via olika system och digitala tjänster.

Europeiska ekonomiska samarbetsområdet omfattar EU-länderna samt Island, Liechtenstein och Norge. Personuppgifter får överföras till dessa länder på samma grunder som inom Finland. När personuppgifter överförs utanför dessa länder kan det medföra risker för dem vars personuppgifter överförs.

För att personuppgifter ska kunna överföras ska båda förutsättningarna nedan uppfyllas:

1. Behandlingen av personuppgifter ska vara tillåten i den aktuella situationen.
2. Överföringen av personuppgifter ska ha en grund som anges i den allmänna dataskyddsförordningen. Dessutom ska man bedöma i varje enskilt fall huruvida kompletterande skyddsåtgärder behövs för att säkerställa en tillräckligt hög dataskyddsnivå.

Varje grund för överföring förknippas med vissa förutsättningar. Anordnare av hobbyverksamhet ska bestämma vilken av grunderna som är lämplig. Om förutsättningarna för någon av grunderna inte uppfylls kan personuppgifter inte överföras utanför EES.

Kom ihåg följande

Försäkra dig om att överföringar av personuppgifter utanför EES uppfyller de krav som ställs på dem.

Vad ska anordnare av hobbyverksamhet ta hänsyn till vid överföringar av personuppgifter utanför EES?

1. Anordnaren av hobbyverksamhet ska först ta reda på om personuppgifter överförs utanför EES av anordnaren själv, av personuppgiftsbiträdet eller av ett underbiträde.
2. Om personuppgifter överförs utanför EES ska anordnaren försäkra sig om att behandling av personuppgifter är tillåten i den aktuella situationen och att man har fastställt en viss grund för överföringen.
3. Därefter ska man kontrollera huruvida lagstiftningen och/eller praxisen i tredjelandet garanterar sådan skyddsnivå för personuppgifter som motsvarar EU:s krav.
4. Om den överföringsgrund som används inte ensam kan garantera en tillräckligt hög dataskyddsnivå kan den i vissa situationer kompletteras med olika skyddsåtgärder. Anordnaren av hobbyverksamhet ska ta reda på huruvida dylika skyddsåtgärder kan vidtas.
5. Bedömningen av internationella överföringar av personuppgifter bör dokumenteras.

Läs mer: [Överföring av personuppgifter till länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet | Dataombudsmannens byrå](#).⁶

⁶<https://tietosuoja.fi/sv/overforing-av-personuppgifter-till-lander-utanfor-ees>

7. Ge anvisningar och utbildning om dataskydd till dem som deltar i hobbyverksamheten

Alla som deltar i hobbyverksamhet genomför dataskydd i olika vardagssituationer. Alla som deltar i hobbyverksamhet har ansvar för dataskyddet. Nivån av dataskyddet hos anordnaren av hobbyverksamhet beror på de personer som deltar i verksamheten. Dataskydd är en besående del av det dagliga arbetet inom hobbyverksamhet. Det räcker alltså inte att till exempel endast hålla någon enskild övning eller upprätta vissa dokument.

Personer som har åtkomst till personuppgifter ska behandla dem enligt den personuppgiftsansvarigas anvisningar. För att alla som deltar i behandling av personuppgifter skulle kunna genomföra dataskydd inom hobbyverksamhet på rätt sätt ska anordnaren av hobbyverksamhet försäkra sig om kunskapen genom att upprätta anvisningar om behandling av personuppgifter och/eller erbjuda en möjlighet att delta i utbildning om dataskydd. Det är också viktigt att ge nya deltagare i hobbyverksamheten introduktion i dataskyddsfrågor.

För sin dataskyddspraxis kan en förening till exempel utarbeta anvisningar om dataskydd eller checklistor avsedda för personers olika roller i verksamheten. Det väsentliga är att understryka vikten av noggrannhet vid behandling av personuppgifter och betona att personuppgifter endast får behandlas för hobbyverksamhetens syften.

Man bör ge anvisningar till exempel om sekretess så att de som deltar i hobbyverksamheten inte otillbörligt överlåter uppgifter till utomstående. Tystnadsplikten fortsätter även efter det att en person slutar delta i hobbyverksamheten. Den personuppgiftsansvariga bör definiera vad som i detta sammanhang avses med en utomstående person.

Exempel

Personuppgifterna av spelarna i ishockeylag A får i princip inte överlåtas till lagledaren av ett annat ishockeylag B, om lagledaren inte på något sätt deltar i verksamheten av ishockeylag A.

De som deltar i hobbyverksamheten bör vara medvetna om den roll som de har i behandlingen av personuppgifter i olika situationer. Om en person har flera olika roller ska hen känna till hur hen kan behandla de olika personuppgifterna i sina olika roller.

Kom ihåg följande

Ge anvisningar om behandling av personuppgifter till personer som deltar i hobbyverksamheten.

Inom Dataskyddsbudets byrå och TIEKES GDPR4CHLDRN-projekt har tester som kartlägger dataskyddskompetens utarbetats för personer i förvaltningsroller inom föreningar samt för coacher och handledare. Med hjälp av testerna kan man kartlägga grundläggande förståelse för dataskydd. Om man klarar testet tillräckligt bra får man en visuell symbol för sin kompetens tillsammans med rapporten. Testerna kan användas som stöd vid introduktion av nya personer i föreningar. Personer som deltar i verksamheten kan uppmanas att göra testet exempelvis en gång om året och bekanta sig med det kompletterande material som rapporten pekar på efter testet.

Bekanta dig med tester: [Kunskapstester | Dataskydd inom hobbyverksamhet](#).⁷

⁷<https://tietosuojaharrastuksissa.fi/sv/materialbank/kunskapstester/>

8. Kontrollera hela livscykeln av personuppgifterna från planering till insamling, förvaring och radering

Livscykeln av behandling av personuppgifter börjar med planering av behandlingen och slutar med radering eller arkivering av personuppgifterna. Dataskyddsfrågorna ska beaktas under alla skeden av livscykeln.

Vid planering av behandling av personuppgifter fastställer man först den rättsliga grunden och syftet för behandlingen. Samtidigt tar man hänsyn till principerna för behandling av personuppgifter, informering av de registrerade och tillgodoseende av deras rättigheter samt åtgärder att skydda personuppgifterna. Man upprättar en riskbedömning och dokumenterar dataskyddet till exempel med en beskrivning av och ett avtal om behandlingen av personuppgifter. Man definierar även rollerna och ansvaren avseende behandlingen av uppgifterna.

Vid **insamling** av personuppgifter ska man beakta minimering av uppgifterna och uppgifternas korrekthet. Vid **användning** av personuppgifter är det viktigt att åtminstone beakta bundenhet till användningsändamålet, åtkomstkontroll och de krav som förknippas med överlåtelse av uppgifter.

Vid **förvaring** av personuppgifter ska man ta hänsyn till förvaringsplatsen och de nödvändiga tekniska skyddsåtgärderna. När förvaringstiden för personuppgifterna upphör ska uppgifterna **raderas** på ett säkert sätt inom den angivna tidsfristen.

Inom hobbyverksamhet kan det vara bra att utarbeta processer till exempel för följande situationer:

- tillgodoseende av de registrerades rättigheter
- hur personuppgiftsincidenter identifieras och anmäls till tillsynsmyndigheten och de registrerade
- konsekvensbedömning avseende dataskyddet i samband med anskaffning av nya system och avtal om behandling av personuppgifter
- insamling av personuppgifter: vilka uppgifter samlas in, vem utför insamlingen, var uppgifterna förvaras och när och hur de raderas
- radering av personuppgifter när en person inte längre deltar i hobbyverksamheten: vad de olika aktörerna (coachen/handledare, lagledaren, anställda hos föreningen) ska ta hänsyn till.

Exempel

En gymnastikklubb har fastställt processen för radering av personuppgifter när en gymnast slutar i klubben. När en gymnast meddelar coachen att hen slutar delta i verksamheten, meddelar coachen klubbens huvudtränare och lagledaren om detta. Lagledaren informerar lagets kassör om detta, och huvudtränaren informerar klubbens sekreterare.

Coachen, lagledaren och kassören raderar gymnastens uppgifter enligt klubbens anvisningar till exempel från e-posten och papperslappar. Klubbens huvudtränare och sekreterare raderar personuppgifterna från klubbens datasystem och meddelar grenförbundet att gymnasten har slutat i klubben. Vissa uppgifter som ska förvaras under den lagstadgade förvaringstiden kan inte raderas med detsamma.

Kort minneslista om dataskydd för hobbyverksamhetaktörers styrelser

1. Identifiera hobbyverksamhetsanordnarens roll i behandlingen av personuppgifter i olika sammanhang.
2. Identifiera vilka personuppgifter som behandlas, vem som behandlar uppgifterna och vilka roller de olika personerna har i behandlingen av personuppgifter.
3. Fastställ ändamålen för behandlingen av personuppgifter och behandla personuppgifter endast för dessa ändamål. Om ändamålet ändras, underrätta de registrerade om det innan du börjar behandla uppgifterna.
4. Fastställ grunderna för behandlingen av personuppgifter för de olika ändamålen.
5. Minimera personuppgifter som behandlas inom hobbyverksamheten. Om personuppgifter behöver behandlas tänk efter noga vilka personuppgifter som är nödvändiga för de olika ändamålen.
6. Kontrollera regelbundet att hobbyidkarnas personuppgifter är korrekta och korriger felaktiga uppgifter överallt där de förvaras eller behandlas. Be hobbyidkarna att meddela om deras uppgifter ändras.
7. Berätta för de parter som deltar i hobbyverksamheten (bland annat hobbyidkarna, de anställda, handledarna, coacherna, vårdnadshavarna, representanterna för intressentgrupper) om behandlingen av personuppgifter. Ta särskild hänsyn till att informationen för barn ska vara förståelig.
8. Begränsa förvaringen av personuppgifter till ett minimum: radera personuppgifterna omedelbart när de inte längre behövs. Radera även säkerhetskopior.
9. Gör upp en process för tillgodoseendet av de registrerades rättigheter: hur de registrerade kan ta kontakt för att använda sina rättigheter, vem som besvarar begärandena, hur den registrerade identifieras och hur dataskydds rättigheterna tillgodoses i praktiken.
10. Identifiera personuppgiftsincidenter, bedöm hurdana risker de kan medföra de registrerade och anmäl incidenterna vid behov till tillsynsmyndigheter och underrätta de personer som drabbats om det inträffade. Dokumentera händelsen och de olika stegen av hanteringen av den.
11. Utarbeta en beskrivning av behandlingen av personuppgifter inom hobbyverksamheten.
12. Upprätta avtal om behandling av personuppgifter när utomstående tjänsteleverantörer behandlar personuppgifter för hobbyverksamhetsanordnarens räkning.
13. Identifiera och gör en bedömning av risker som behandling av personuppgifter kan medföra de registrerade. Utför konsekvensbedömning avseende dataskydd vid hög risk.
14. Ge anvisningar om behandling av personuppgifter till personer som deltar i hobbyverksamheten.

Vad ska man ta hänsyn till angående publicering av bilder och videor?

Inom hobbyverksamhet tar man ofta bilder och videor av barn. En bild/video är en personuppgift om personen är identifierbar från den.

Det ska finnas en laglig grund för behandling och publicering av bilder på hobbyidkare till exempel på webbplatser. Anordnare av hobbyverksamhet kan till exempel be om samtycke av barnet eller barnets vårdnadshavare för att publicera bilder. Om man ber om samtycke av barnet självt ska man ta hänsyn till barnets ålder och förmåga att bedöma samtyckets betydelse. Läs mer om att be om samtycke av minderåriga i avsnittet "Samtycke av en minderårig" på sidan 20.

Anordnare av hobbyverksamhet ska kunna bevisa att samtycke har getts. Därför är det bra att be om ett skriftligt samtycke.

För att en bild ska kunna publiceras ska man ha fått samtycke av alla personer som kan identifieras från bilden. Bilder kan inte publiceras om personer som inte har gett sitt samtycke till publiceringen kan identifieras från bilden.

Enskilda personer har rätt att också dra tillbaka sitt samtycke till publicering av bilder. Om en person drar tillbaka sitt samtycke ska bilden i regel raderas eller redigeras så att personen inte kan identifieras från den.

Samtycket till att ta och publicera bilder och videor ska vara frivilligt. När man ber om ett samtycke ska det alltså ske på ett sådant sätt och i en sådan situation att hobbyidkaren känner att hen också kan vägra ge sitt samtycke utan att det leder till negativa konsekvenser som till exempel att hen skulle falla i onåd. Detta ska beaktas i synnerhet om man begär samtycke av ett barn.

Vid publicering av bilder och videor till exempel på sociala medier ska man ta hänsyn till att plattformar för sociala medier kan använda bilder och videor även för sina egna ändamål. Personer som kan identifieras från bilderna ska underrättas om var bilderna kommer att publiceras och vilka konsekvenser publiceringen kan medföra dem (till exempel att bilderna sprids eller används för andra ändamål).

Det rekommenderas att man upprättar en anvisning om fotografering och publicering av bilder och videor. Alla som deltar i hobbyverksamheten ska följa anvisningen.

När kan anordnare av hobbyverksamhet publicera bilder och videor av barn till exempel på sina webbplatser?

Anordnare av hobbyverksamhet ska ha en laglig grund att publicera bilder och videor av hobbyidkare. De ska till exempel be om ett samtycke av barnet eller barnets vårdnadshavare till publicering av bilder och videor. Samtycket ska vara specifikt, vilket innebär att det ska nämnas att bilder av barnet kan publiceras på hobbyverksamhetaktörens webbplats.

Anordnare av hobbyverksamhet ska ha en laglig grund för publicering och behandling av hobbyidkarnas personuppgifter på sociala medier. Det rekommenderas även att man upprättar en anvisning om användningen av sociala medier.

Vad bör man ta hänsyn till vid behandling av hälsouppgifter inom hobbyverksamhet?

KÄNSLIGA
DATA

Uppgifter om barns allergier, sjukdomar eller medicinering kan ofta var väsentliga för att barns hälsa och säkerhet inom hobbyverksamheten kan garanteras.

Hälsouppgifter tillhör särskilda kategorier av personuppgifter vars behandling i princip är förbjuden. Behandling av uppgifter om en enskild persons hälsotillstånd kan vara tillåten till exempel på grund av personens samtycke. Om hälsouppgifter samlas in efter barnets eller barnets företrädares samtycke, ska den personuppgiftsansvariga endast be om de hälsouppgifter som är behövliga och väsentliga för barnets hälsa och säkerhet.

Uppgifter får inte samlas in "för att vara på den säkra sidan" eller för eventuellt kommande behov. Till exempel uppgifter om födoämnesallergier får inte samlas in om det inte just vid tillfället finns någon adekvat grund och behov för det. Den personuppgiftsansvariga ska kunna bevisa att barnets eller barnets företrädare har lämnat ett uttryckligt samtycke till behandlingen av barnets hälsouppgifter.

Läs mer om att be om samtycke i avsnittet "Samtycke kräver hobbyidkarens viljeyttring" på sidan 19 och i avsnittet "Samtycke av en minderårig" på sidan 20.

Exempel

Bobollslagets coach skickar en länk till en blankett till vårdnadshavaren av ett barn som gått med i laget. Blanketten innehåller frågor om barnets eventuella sjukdomar och medicinering som coachen behöver känna till för att garantera barnets hälsa och säkerhet.

Bobollsföreningen har bitt coacherna att samla in spelarnas hälsouppgifter med blanketten så att det sker på det sätt som föreningen fastställt och uppgifterna behandlas endast av de coacher som behöver behandla dessa uppgifter.

Barnets vårdnadshavare loggar in på blanketter genom tvåstegsidentifiering.

Vårdnadshavare ombes ge uppgifter om endast sådana sjukdomar och medicineringar som coacherna behöver känna till för att kunna garantera barnets hälsa och säkerhet under träningarna. Med blanketten ber man också om ett samtycke till behandlingen av hälsouppgifterna. Vårdnadshavare informeras också om att de när som helst kan dra tillbaka sitt samtycke. Eftersom samtycket till behandlingen av barnets hälsouppgifter begärs med den digitala blanketten kan bobollsföreningen vid behov bevisa i efterhand att barnets vårdnadshavare har gett sitt samtycke till behandlingen av barnets hälsouppgifter samt att föreningen har en laglig grund att behandla uppgifterna.

Vad bör man ta hänsyn till vid överlåtelse av hälsouppgifter inom hobbyverksamhet?

Inom hobbyverksamhet kan det uppstå situationer där man behöver överlåta personuppgifter till utomstående aktörer. De registrerade ska underrättas om överlåtelse av personuppgifterna på förhand samt vilka av deras uppgifter som överläts till utomstående.

Det ska alltid finnas en laglig grund för överlåtelse av personuppgifter på samma sätt som för all annan behandling av personuppgifter. Om det inte finns bestämmelser i lag om hobbyverksamhetanordnarens rätt att överlåta de registrerades uppgifter till utomstående aktörer ska man begära ett separat samtycke till överlåtelse av uppgifter av de registrerade. Även i dessa situationer ska anordnare av hobbyverksamhet underrätta de registrerade om hur och för vilka ändamål deras personuppgifter kommer att användas. Hobbyidkarna ska underrättas på förhand om att deras uppgifter överläts till utomstående aktörer.

Man bör beakta att de registrerades telefonnummer och adresser kan vara hemliga. I dessa fall är det särskilt viktigt att de underrättas om överlåtelse av deras personuppgifter. En enskild person kan också ha en spärrmarkering eller personen kanske inte av något skäl vill att hans uppgifter delas till exempel till andra hobbyidkare eller hobbyverksamhetanordnarens samarbetspartner.

Kan anordnare av hobbyverksamhet publicera till exempel tävlingsresultat av en enskild hobbyidkare?

Om man vill publicera en enskild hobbyidkares tävlingsresultat till exempel på hobbyverksamhetanordnares webbplats ska man ta hänsyn till att den registrerade ska informeras om det samt att publiceringen ska ha en laglig grund. Den personuppgiftsansvariga ska bedöma om publiceringen är laglig. Man ska i alla fall underrätta tävlingsdeltagarna om publiceringen.

Om anordnaren av hobbyverksamhet publicerar resultaten själv ska den först bedöma vilken grund som ska användas för publiceringen. I vissa situationer kan publiceringen ske på grund av den personuppgiftsansvarigas berättigade intresse. Den registrerade har rätt att motsätta sig publiceringen av sina personuppgifter. Den personuppgiftsansvariga ska underrätta tävlingsdeltagaren om att uppgifterna publiceras samt om rätten att motsätta sig behandlingen av personuppgifter.

Grunden för publiceringen kan också vara den registrerades samtycke. Då kunde anordnaren av hobbyverksamhet begära ett separat samtycke till publiceringen av personuppgifter till exempel redan i samband med anmälningar till tävlingen. Den registrerade kan dra tillbaka sitt samtycke när som helst. I dessa fall ska uppgifterna raderas.

Föreningarna ska bedöma från fall till fall om uppgifterna kan publiceras på grund av den personuppgiftsansvarigas berättigade intresse eller om man behöver den registrerades samtycke till publiceringen.

Om anordnaren av hobbyverksamhet överlåter de registrerades personuppgifter för kommersiella ändamål eller för verksamhet med sina kommersiella samarbetspartner ska anordnaren försäkra sig om att behandlingen är laglig, i synnerhet om de är fråga om överlåtelse av personuppgifter av minderåriga för kommersiella ändamål.

BILAGA 1: MALL FÖR SAMTYCKESBLANKETT

SAMTYCKE [*ange här för vilket ändamål samtycket begärs, till exempel för fotografering*]

Jag ger mitt samtycke [*specificera för vilket ändamål samtycket begärs. Om personuppgifterna behandlas för flera olika ändamål ska man begära separata samtycken för varje användningsändamål. Till exempel*

för att ta bilder under fotbollslagets träningar

för att publicera bilder på fotbollsklubbens webbplats

för att publicera bilder på fotbollsklubbens Instagram-konto]

Det är frivilligt att ge sitt samtycke. Uppgifterna används inte för automatiserat individuellt beslutsfattande, inbegripet profilering [*samtyckesblanketten ska innehålla uppgift om huruvida uppgifterna används för automatiserat individuellt beslutsfattande inbegripet profilering.*]

Jag kan om jag så önskar när som helst dra tillbaka mitt samtycke genom att kontakta [*ange här vem man kan kontakta för att dra tillbaka sitt samtycke, till exempel lagets coach. Det ska vara lika enkelt att återkalla sitt samtycke som det är att ge det*]. När jag har återkallat mitt samtycke kommer mina [*ange här vilka uppgifter som har behandlats på grund av samtycket, till exempel bilder*] inte längre att behandlas och de kommer att raderas [*uppgifter som behandlats på grund av ett samtycke ska raderas om samtycket återkallas om det inte finns någon annan laglig grund för behandlingen*].

Den personuppgiftsansvariga för de uppgifter som behandlas på grund av detta samtycke är [*ange här vem som är den personuppgiftsansvariga, till exempel Fotbollsklubb rf*] Jag kan bekanta mig närmare med [*ange här var informationen om behandlingen av personuppgifterna i fråga finns, till exempel behandling av bilder på fotbollsklubbens webbplats, och ge även en länk till informationen om dataskydd*].

datum

underskift

barnets namn

BILAGA 2: SERIER SOM INFORMERAR OM DATASKYDD

Man kan berätta om behandlingen av personuppgifter i synnerhet för barn och unga med de bifogade serierna om situationer som handlar om dataskyddet inom hobbyverksamhet. Serierna kan också användas för ökad medvetenhet i den egna föreningen – man kan till exempel skriva ut dem och sätta upp dem på väggen i föreningens lokaler för att påminna om detta viktiga ämne!

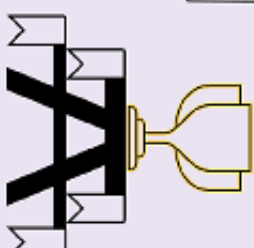
Exemplen i serierna är fiktiva fall och kan inte tillämpas direkt. Den personuppgiftsansvarige måste alltid bedöma informationen till de registrerade från fall till fall och med hänsyn till dataskyddslagstiftningen.

Hj coachen! Hj Leo! Vad bra att du kunde komma till träningen! FOTBOLLSLAG P12-juniorer	Vi prödade om databasnyd i skolan och fick till slut ett svar om behandling av personuppgifter. Inom två dagar. Jag vet att en personuppgift är någon uppgift som man kan identifiera mig med, som mitt namn, min e-postadress och min personbehandling. Jag har hört att företagen sparar mina personuppgifter i FUTS-systemet. Varför det? Kan du berätta något mer om det här?	Det är bra att du frågade mig! Databasnyd är jättebra! Fotbollslaget behandlar alla personuppgifter så att du ska kunna spela i laget. Dina personuppgifter behandlas så att vi vet om du deltar i träningar och att vi kan anmäla laget till lagor och turneringar. Det var bara ett bra exempel. Fotbollslaget behandlar ditt namn, ditt telefonnummer, din e-postadress, din hemadress, ditt deltagande i träningar och dina testresultat.
Dina personuppgifter behandlas endast av sådana personer i fotbollslaget som har rätt att behandla uppgifterna. Coachen behandlar dina personuppgifter för att lösa ditt deltagande i träningar, och fotbollslagets anställda Peter behandlar dem för klubbens medlemsdata. Vår lagledare Tobias behandlar dina personuppgifter vid anmälningar till lagor och turneringar, och vår koordinator Marcus behandlar uppgifterna i samband med olika beaktningar. Fotbollslaget använder RUTS-systemet där man behandlar personuppgifter för att följa upp deltagande i träningar. Vi coacher kan titta på lagets personuppgifter som finns i FUTS-systemet. Personuppgifter sparar i FUTS-systemet i två år och redovisas sedan automatiskt.	Alle rättigheter kan inte användas i alla situationer, men du kan fråga mig om det är något du undrar över. Du har rätt att... ☞ få information om behandlingen av dina personuppgifter ☞ granska dina egna uppgifter ✗ radera dina uppgifter ✗ avbryta uppgifterna och tillgång till begränsa behandlingen av uppgifter ✗ flytta uppgifterna mellan system ☞ göra en inloggning med beaktning av dina uppgifter ✗ inte bli föremål för automatisk bearbetning	Tack för att du berättade! Nu vet jag mycket mer om hur mina personuppgifter behandlas. Nu ska jag gå och titta om, vi ses snart ut på planen!

Detta exempel handlar om ett fiktivt fall och kan inte utnyttjas som sådant. Den personuppgiftsansvariga ska alltid bedöma vilken information de registrerade behöver från fall till fall i enlighet med databasnydsgiffringen.

Välkommen till friska mätarslaget i enuorgymnastik! Det är för att ha dig här! I samband med tävlingen behandlar gymnastikklubben Gympas dina personuppgifter så att du kan delta i tävlingen och tävlingarna går smidigt. Jag berättar här om gymnastikklubben Gympas behandling av personuppgifter så att du vet hur dina personuppgifter behandlas	Den personuppgiftsbehandlingen vid det friska mätarslaget är tävlingens arrangör: Gymnastikklubben Gymparr Gymnastvegen 1, Gympas damskvad@gympasklubben.example Enligt lagstiftningen ska man alltid fästas till grunden för behandlingen av personuppgifter. Gymnastikklubben Gympas behandlar personuppgifter vid det friska mätarslaget så grund av sitt berättigade intresse. Uppgifterna om eller gjer behandlas med ditt uttryckliga samtycke.	För att erbjuda tävlingen behandlar gymnastikklubben Gympas följande personuppgifter: ☐ ditt namn ☐ ditt födelsesår ☒ dina eventuella eller gjer med tanke på målbarns under tävlingen Dina personuppgifter har erbjöds i samband med ditt lagis ändligen till tävlingen. Personuppgifterna behandlas av gymnastikklubben Gympas serverar och friställs som dator i tväringar anslutna till Gympas system. Personuppgifterna behandlas i Gympas systemer vars leverantör äger så som personuppgiftsskyddet.
Tävlingen ska inte publiceras på gymnastikklubbens webbplats per serie. De enskilda gymnasterna får inte publiceras, inte utan resultatet publiceras per lag. Behandlingen av personuppgifter sker i EU/EEA-området. Personuppgifter som samlas in i samband med tävlingsannonser raderas två veckor efter det att tävlingen avslutats Tävlingen ska inte raderas från gymnastikklubbens webbplats för efter det att tävlingen avslutats.	Du kan använda dina rättigheter genom att kontakta vår klubbs kontaktperson för dataskydd. dataskydd@gympasklubben.example Du har rätt att ... få information om behandlingen av dina personuppgifter granska dina egna uppgifter radera dina uppgifter erbjuda dina uppgifter och bli förmodat begränsad behandlingen av uppgifterna göra en ansökan om behandling av dina uppgifter inte bli förbindligt för skadeståndt beslutande	LYCKA TILL TÄVLINGEN!

Detta exempel handlar om ett fiktivt fall och kan inte tillämpas som sådant. Den personuppgiftsbehandlingen vilken information de registrerade behöver från fall till fall i enlighet med dataskyddslagstiftningen.

Panel 1: A coach asks a parent, "Hej coachen! Jag har bytt telefonnummer, är det något som jag ska göra?"

Panel 2: A parent holds a sign that says "FOTBOLLSLAG P.2-juniorer" and says, "Hej! Ja! Vad bra att du började om detta. Du har rätt att korrigera dina personuppgifter. Det är viktigt att vi har rätt telefonnummer till dig så att vi kan kontakta dig." The coach replies, "Jag meddelar vår sekreterare om detta efter träningen så vi får rätt telefonnummer för dig i klubbens medlemsregister. Jag ber också om detta även till vår lagledare så att ditt nya telefonnummer finns i lagets uppgifter. Då är allt klippat och klart."

Panel 3: The parent says, "Det var ju enkelt. Tack coachen!"

Detta exempel handlar om etiskt rätt och kan inte tillämpas som sådant. Den personuppgiftsbehandlingen ska alltid bedömas utifrån vilken information de registrerade behöver för att till fuln i enlighet med dataskyddslagstiftningen.